

Gmina Lisewo

www.lisewo.com

2021

Raport o stanie Gminy Lisewo w 2021 roku

Jakub Kochowicz

Wójt Gminy

Gmina Lisewo

ul. Chełmińska 2
86-230 Lisewo

tel. 56 676 86 14

fax. 56 676 86 14 wew. 32

email: urządgminy@lisewo.com

2022-05-31

Znajdź nas na Facebooku: Gmina Lisewo

Wstęp

Szanowni Państwo,

już po raz czwarty przedkładam Państwu Raport o stanie gminy. Zależało mi, aby opracowanie było przystępne w odbiorze dla każdego mieszkańca i każdej mieszkanki. Dokument zawiera mierzalne dane oraz najważniejsze informacje dotyczące najistotniejszych kwestii życia codziennego. Z pewnością jednak nie wyczerpuje on wszystkich zagadnień.

Raport ... jest swego rodzaju sprawozdaniem z realizacji zadań, przedsięwzięć i inwestycji realizowanych przez samorząd. Jednak bardzo często następują w nim odwołania do inicjatyw oddolnych. Projekty realizowane przez mieszkańców we własnym zakresie lub przy niewielkim wsparciu instytucjonalnym zawsze bardzo mnie cieszą, gdyż w wyjątkowy sposób przyczyniają się do rozwoju gminy.

Zawsze powtarzam, że Gmina Lisewo to doskonałe miejsce do życia. Prócz świetnej lokalizacji i coraz lepszej infrastruktury możemy pochwalić się przede wszystkim wspaniałymi ludźmi. Nasze społeczeństwo charakteryzuje ogromna kreatywność, wrażliwość, solidarność i postawa obywatelska. Kierujecie się Państwo wartościami, które są mi szczególnie bliskie i najbardziej to odczuwam, kiedy przychodzi mierzyć się z problemami. Taką trudną i długotrwałą sytuacją była niewątpliwie (na szczęście kończąca się już) pandemia oraz wywołany nią kryzys. Wszyscy stanęliśmy w obliczu nieprawdopodobnego wyzwania i uważam, że poradziliśmy sobie z nim w sposób skuteczny, ale i odpowiedzialny.

Lektura *Raportu*... pozwoli Państwu przyjrzeć się głównym wyzwaniom oraz zmianom, jakie zachodzą w poszczególnych dziedzinach życia. Treści zamieszczone w tym dokumencie obrazują również, jak wiele zróżnicowanych czynników kształtuje dziś życie samorządowe i jak dużą dynamiką się ono cechuje. I choć realnie działamy lokalnie, to musimy myśleć globalnie biorąc pod uwagę wszelkie procesy społeczno-gospodarcze zachodzące w kraju i na świecie.

Raport o stanie Gminy Lisewo za 2021 r. został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Wierzę, że przyczyni się on do konstruktywnego dialogu na temat rozwoju Gminy Lisewo.

Serdecznie Państwu polecam i jednocześnie zachęcam do udziału w debacie.

Wójt Gminy Lisewo

Jakub Kochowicz

Lisewo, maj 2022 r.

Spis treści

WSTĘP	2
I INFORMACJE OGÓLNE	4
I.1 Lokalizacja	4
I.2 Ludność	5
I.3 Bezrobocie	8
I.4 Działalność gospodarcza	11
II INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCJE	12
II.1 Budżet	12
II.2 Inwestycje	15
III FUNDUSZ SOŁECKI	21
IV REALIZACJA STRATEGII I PROGRAMÓW	24
IV.1 Strategia Rozwoju Gminy Lisewo 2017- 2030	24
IV.2 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej	27
IV.3 Lokalny Program Rewitalizacji	28
IV.4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisewo	29
IV.5 Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego	29
V REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	32
VI DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH GMINY	38
VI.1 Gminne Usługi Wodno-Kanalizacyjne w Lisewie	38
VI.2 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisewie	40
VI.3 Gminny Ośrodek Zdrowia w Lisewie	47
VI.4 Gminna Biblioteka Publiczna w Lisewie	49
VI.5 Szkoły	52
VI.6 Zakład Aktywności Zawodowej w Drzonowie	56
VII POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	59
VII.1 Ochrona środowiska	59
VII.2 Ochotnicze Straże Pożarne	62
VII.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi	64
VII.4 Sport	66
VII.5 Wydarzenia kulturalne i społeczne	71
VII.6 Zmiany w Urzędzie Gminy w Lisewie	85
PODSUMOWANIE	86

Źródło fot.: Pixabay.com

Gmina Lisewo ma tylko częściowo charakter rolniczy i choć użytki rolne stanowią 88% jej powierzchni to nie można powiedzieć, że mieszkańcy utrzymują się wyłącznie z rolnictwa. Przeważają tu gospodarstwa indywidualne, a w uprawach rolnych dominują zboża oraz rzepak. W hodowli najwyższy odsetek zajmują trzoda chlewna i bydło. Gleby klas III i IVa stanowią 60 % areалу gminy.

I.2. Ludność

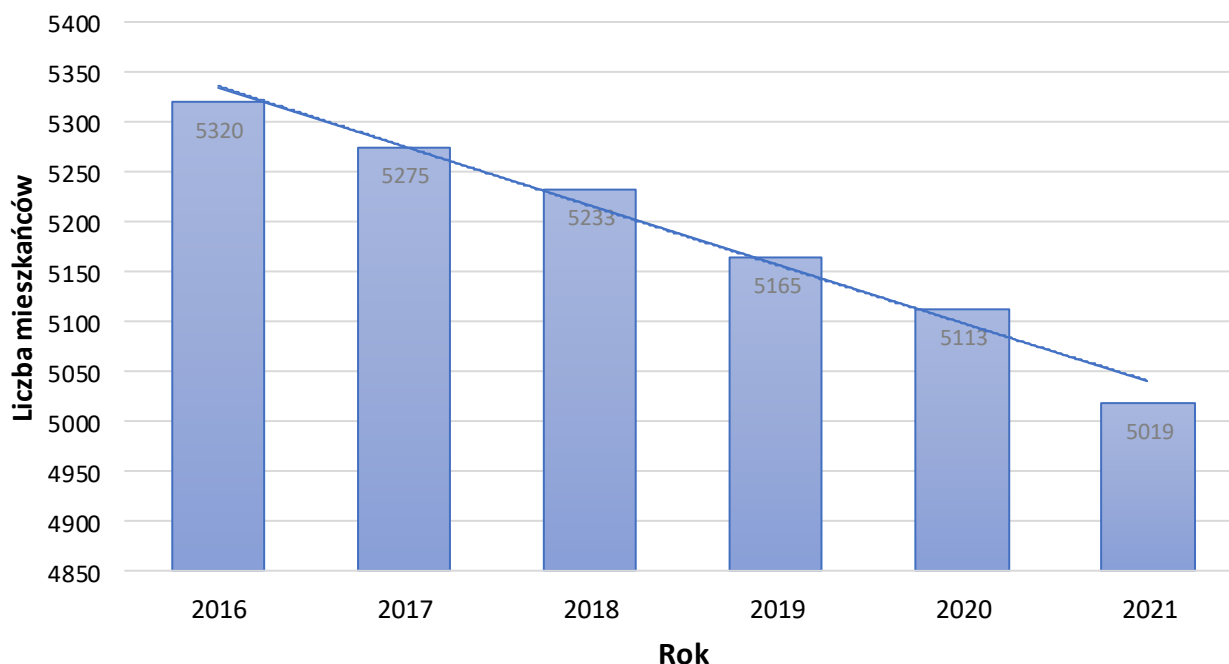
Według stanu na 31 grudnia 2021 r., liczba ludności Gminy Lisewo wyniosła 5019 osób (USC), z czego 50,1 % stanowiły kobiety, a 49,9 % mężczyźni.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach (stan na dzień 31.12.2021 r.):

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
1.	Bartlewo	252	123	129
2.	Błachta	98	46	52
3.	Chrusty	113	61	52
4.	Drzonowo	129	58	71
5.	Kamlarki	190	91	99
6.	Kornatowo	325	165	160
7.	Krajęcín	83	38	45
8.	Krusin	271	125	146
9.	Linowiec	190	98	92
10.	Lipienek	323	153	170
11.	Lisewo	1659	857	802
12.	Malankowo	269	134	135
13.	Mgoszcz	390	211	179
14.	Piątkowo	109	52	57
15.	Pniewite	332	171	161
16.	Strucoń	74	33	41
17.	Tytlewo	116	55	61
18.	Wierzbowo	96	44	52
	Gmina	5019	2515	2504

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Lisewie

Liczba ludności w Gminie Lisewo na przestrzeni lat 2016 - 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Lisewie.

Powyższy wykres przedstawia niepokojący trend. Liczba mieszkańców Gminy Lisewo zmniejszyła się na przestrzeni ostatnich 6 lat. Każdego roku jest tu o około 50 osób mniej, co w dłuższym okresie będzie miało wpływ na wiele aspektów życia. I choć spadki wydają się być pozornie niewielkie, to powstrzymanie tego zjawiska będzie wielkim wyzwaniem dla samorządu.

Gęstość zaludnienia w Gminie Lisewo w latach 2016 - 2020

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wartość	62	61	61	61	60	60	60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Gęstość zaludnienia w Gminie Lisewo także regularnie spada. Przy takim tempie w 2030 wskaźnik ten szacunkowo będzie wynosił 57, co oznacza, że w stosunku do roku 2020 w gminie ubędzie kilkaset osób. Trend ten należałoby przynajmniej zahamować.

Ma na to wpływ ujemny przyrost naturalny oraz migracja ludności. Odpływ mieszkańców przez lata spowodowany był brakiem możliwości osiedlenia się na sporej części gminy. Teraz, dzięki przemyślanemu planowaniu przestrzennemu, mamy duże szanse na zahamowanie tego trendu. Podaż działek budowlanych regularnie się zwiększa. Kolejne tereny są „uwalniane” spod produkcji rolnej i buduje się na nich domy jednorodzinne.

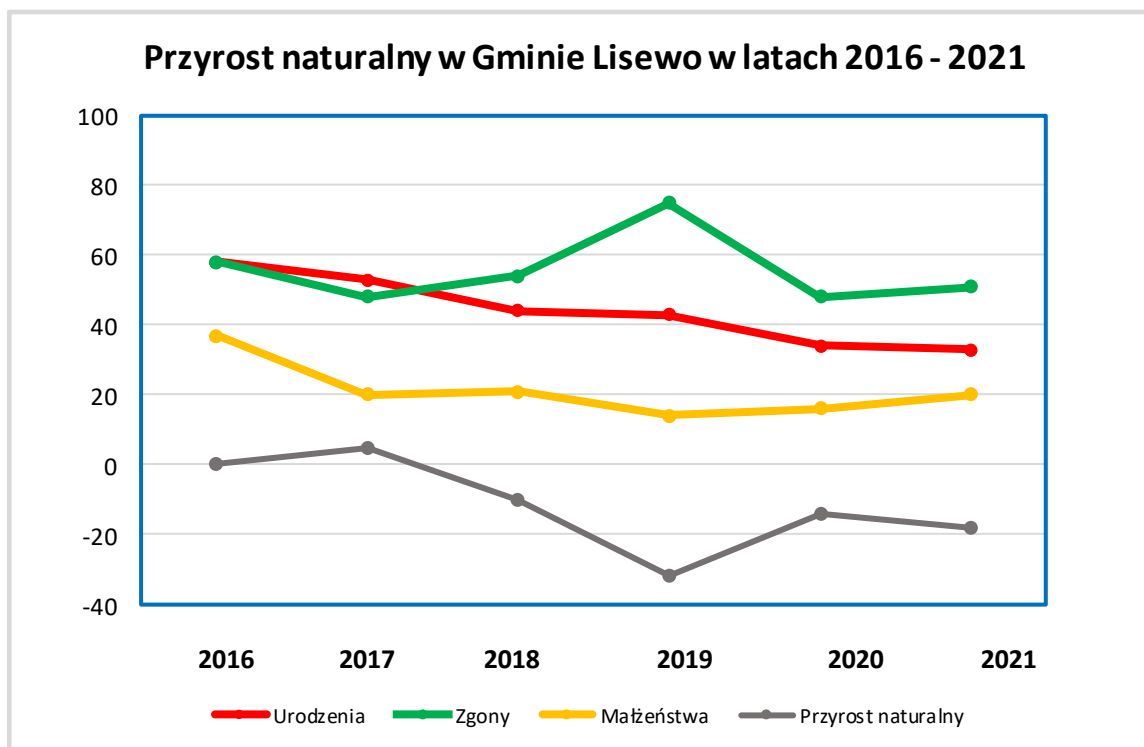
Należy jednak wspomnieć ogólnie o gęstości zaludnienia na terenach wiejskich* w Polsce. Średnio wynosi ono 53 os/1 km². Największą gęstość ma gmina w województwie małopolskim (131 osób na 1 km²) i gmina w woj. śląskim (124 osoby na 1 km²), a najmniejszą gminy w województwach: podlaskim, warmińsko-mazurskim, zachodnio-

pomorskim i lubuskim (poniżej 30 osób na 1 km²).¹ Gmina Lisewo z gęstością 60 osób na 1 km² plasuje się mniej więcej po środku zestawienia.

Dane statyczne z Urzędu Stanu Cywilnego w Lisewie za 2021 rok:

- Liczba urodzeń: 33.
- Liczba zgonów: 51.
- Liczba osób, które zmieniły stan cywilny: 72.
- Liczba osób, które zawarły w 2021 związek małżeński: 47.
- Liczba małżeństw zawartych w USC w Lisewie: 20 (cywilne oraz konkordatowe).
- Liczba par małżeńskich, które w 2021 roku obchodziły Jubileusz „Złotych Godów”, tj. 50 –lecia Pożycia małżeńskiego: 7.
- Dwie najstarsze mieszkanki Gminy Lisewo w 2021 r. ukończyły po 98 lat.

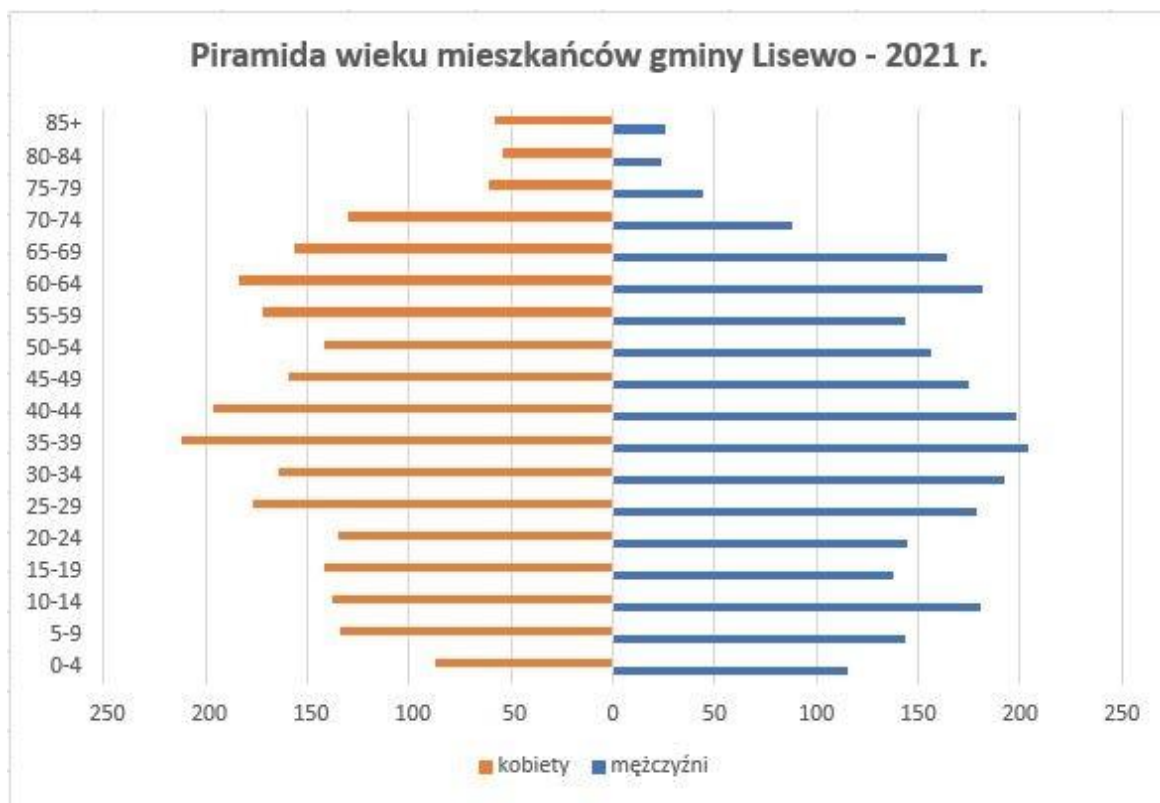
Przyrost naturalny w latach 2016 – 2021 przedstawiono na poniższym wykresie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Lisewie.

Na podstawie powyższych danych stwierdza się, że Gmina Lisewo w dalszym ciągu ma ujemny przyrost naturalny. W 2021 roku co prawda odnotowano wzrost liczby zawieranych małżeństw w Urzędzie Stanu Cywilnego w Lisewie, które w kolejnych latach mogą przełożyć się na wzrost liczby urodzeń, to jednak zmienia się model rodziny. Coraz częściej młodzi ludzie, z różnych powodów, decydują się na życie bez ślubu i bez dzieci.

¹ GUS, *Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2020 r.*, Warszawa 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Lisewie.

Piramida wieku i płci jest graficznym odzwierciedleniem struktury wiekowej społeczeństwa i daje wiele informacji o ewentualnym starzeniu się społeczeństwa. Jej kształt wskazuje jaki typ społeczeństwa reprezentujemy.

Według danych za 2021 r. możemy stwierdzić, że Gmina Lisewo na tę chwilę prezentuje typ zastojowy, ponieważ piramida przyjmuje kształt zbliżony do dzwonu, w której wszystkie grupy wiekowe są do siebie zbliżone ilościowo. Jednakże w miarę upływu czasu może się okazać (i zapewne tak będzie), że zbliżymy się do typu regresywnego. Potwierdzają to liczne dane ewidencyjne, z których wynika, iż liczba ludności w wieku powyżej 70 roku życia w naszej gminie stale wzrasta, a liczba dzieci i młodzieży maleje. Co ciekawe, wypustki i wycięcia widoczne w kształcie piramidy oznaczają wyże i niże demograficzne.

I.3. Bezrobocie

Według stanu na 31 grudnia 2021 r. w Gminie Lisewo było 174 osób bezrobotnych, z czego 73 to mężczyźni, a 101 kobiety (to mniej aż o 51 osób w stosunku do 2020 r.). Stopa bezrobocia w grudniu 2021 r. dla Powiatu Chełmińskiego wyniosła 11,5 % (w stosunku do 2020 r. to spadek o 1,8 %)

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Lisewo w latach 2004 – 2020

(Źródło: GUS)

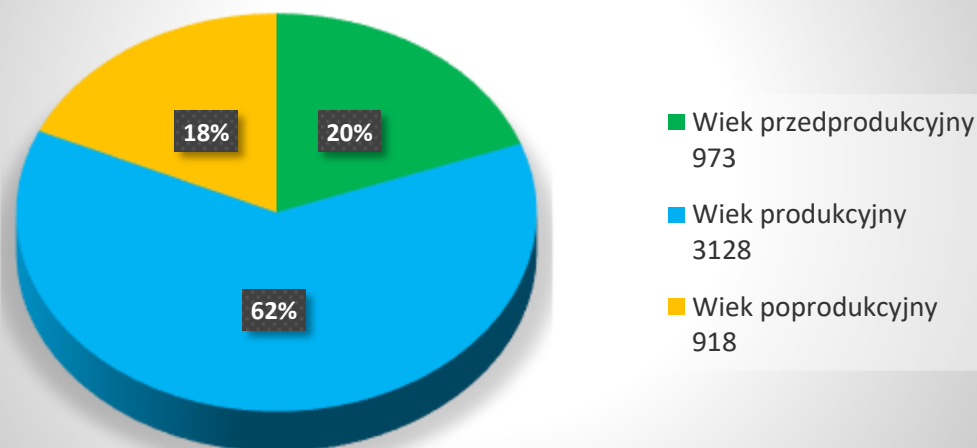
Źródło: GUS, polskawliczbach.pl

Niestety nie dysponujemy na tę chwilę danymi dot. stopy bezrobocia dla szczebla gminnego (GUS jeszcze ich nie opublikował). Nie mniej, liczba bezrobotnych w gminie zmniejszyła się w stosunku do ubiegłego roku, co za tym idzie możemy spodziewać się spadku stopy bezrobocia na koniec 2021 r. podobnie jak w przypadku powiatu.

Gmina Lisewo w 2021 roku organizowała wiele form wsparcia osób bezrobotnych organizując różne formy aktywizacji, w Urzędzie Gminy zaktywizowano zawodowo 15 osób. Od października 2021 r. gmina realizuje również projekt pt.: „Aktywizacja społeczno - zawodowa w Gminie Lisewo”, w ramach którego zrekrutowano 15 osób bezrobotnych lub biernych zawodowo i przeprowadzono dla nich kursy kwalifikacyjne. Obecnie 4 uczestników odbywa staż, a pozostali na pewno łatwiej będą mogli znaleźć pracę.

Innym istotnym trendem, zauważalnym w demografii gminy w odniesieniu do rynku pracy jest podział ludności pod względem zdolności do pracy zarobkowej. Dokonuje się go według trzech kategorii. Wiek przedprodukcyjny obejmuje dzieci i młodzież, która nie może podjąć pracy zarobkowej natomiast wiek produkcyjny obejmujący osoby, które mogą legalnie pracować. Z kolei wiek poprodukcyjny obejmuje osoby w wieku emerytalnym.

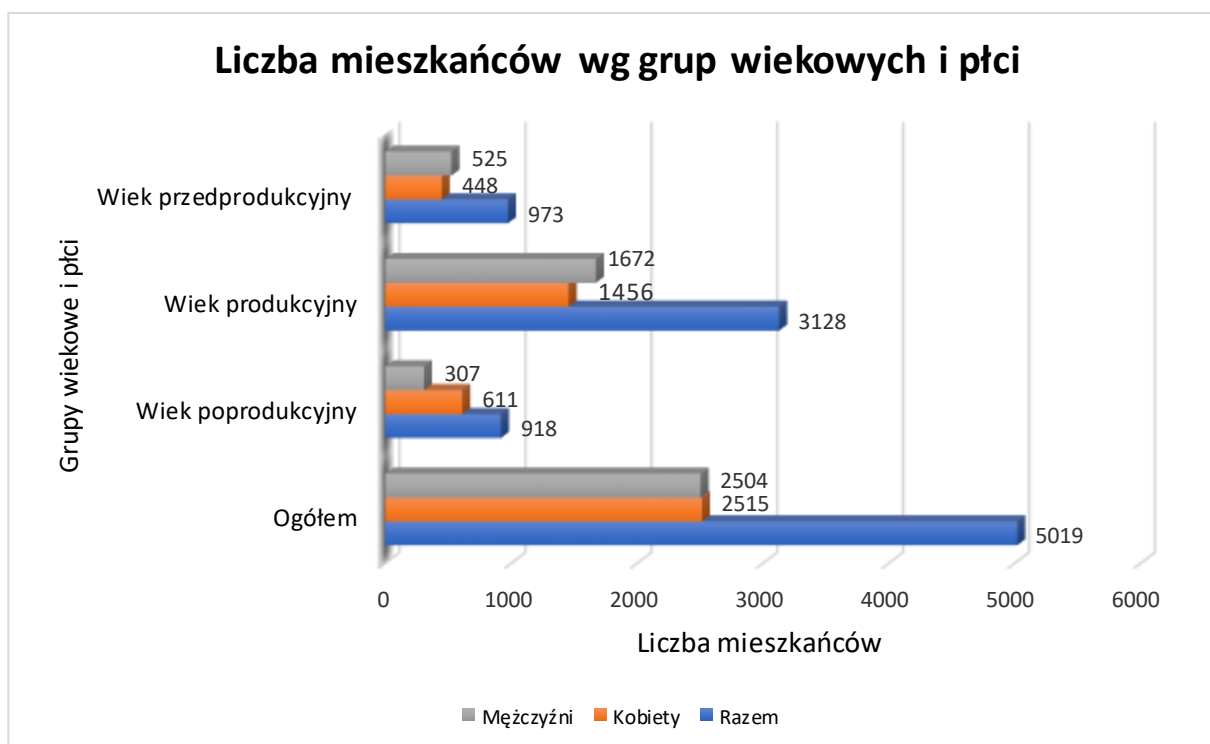
Zdolność do pracy zarobkowej wśród mieszkańców Gminy Lisewo w 2021 roku*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Lisewie.

*Do wykresu przyjęto wiek poprodukcyjny powyżej 60 lat dla kobiet i powyżej 65 lat dla mężczyzn.

Osoby do 17-ego roku życia stanowią obecnie 20% całej populacji podczas gdy jeszcze w 1995 r. stanowiły 27%. Osoby w wieku poprodukcyjnym to 18% całej populacji, podczas gdy niecałe trzy dekady temu stanowiły 14%. Co za tym idzie - stale maleje liczba osób w wieku produkcyjnym (w 2018 r. – 3295, w 2019 r. 3235, w 2020 r. 3184).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Lisewie.

Gmina Lisewo powoli się starzeje i z upływem lat proces ten przebiegać będzie coraz szybciej. Co ważne, wskazany problem będzie po części warunkował rozwój gminy i decyzje podejmowane przez władze w przyszłości, zarówno w krótkookresowej perspektywie, jak i w dłuższym horyzoncie.

Szybkie tempo starzenia się ludności będzie stanowiło wyzwanie dla lokalnej polityki społecznej, ale także ochrony zdrowia i rynku pracy (czyli szerzej – gospodarki). Wpływie bezpośrednio na stan finansów gminy i jej możliwości inwestycyjne.

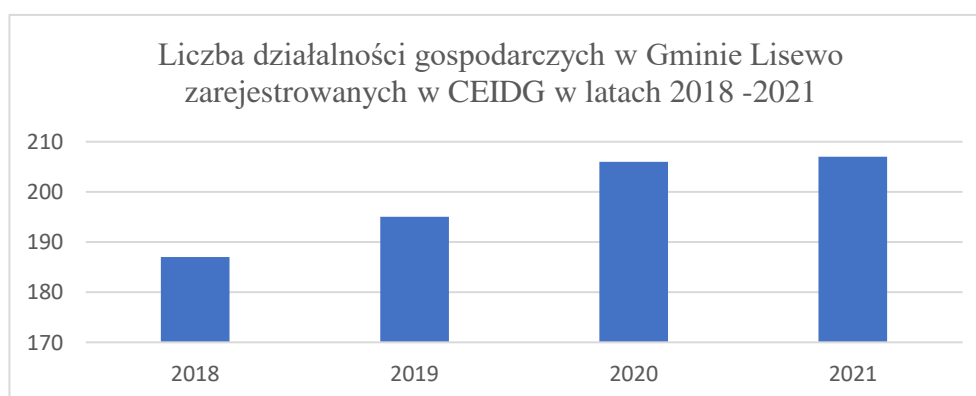
I.4. Działalność gospodarcza

W roku 2021 w Gminie Lisewo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zarejestrowanych było 207 podmiotów gospodarczych. Liczba ta wzrosła o 1 w porównaniu z 2020 rokiem.

Niestety nie dysponujemy na tę chwilę danymi dotyczącymi podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON (GUS jeszcze ich nie opublikował), możemy się spodziewać, że dane będą podobne jak w zeszłym roku, ponieważ liczba wpisów się prawie nie zmieniła. Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Gminie Lisewo były 332 podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON (w tym 95 z przemysłu i budownictwa). Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników (GUS za 2020 r.)

Według danych GUS za 2020 r. mieszkańcy aktywni zawodowo gminy pracują w:

- ✚ 34,1% w przemyśle i budownictwie,
- ✚ 30,8% w sektorze rolniczym,
- ✚ 10,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, informacja i komunikacja, zakwaterowanie i gastronomia,)
- ✚ 1,5% w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lisewie.

Epidemia uderzyła w wiele gałęzi gospodarki w 2021 r., kryzys dotknął większość branż i sektorów. Mimo to w Gminie Lisewo zanotowano niewielki wzrost liczby podmiotów wpisanych do CEIDG, co niewątpliwie jest dobrą prognozą.

II. Informacje finansowe i inwestycje

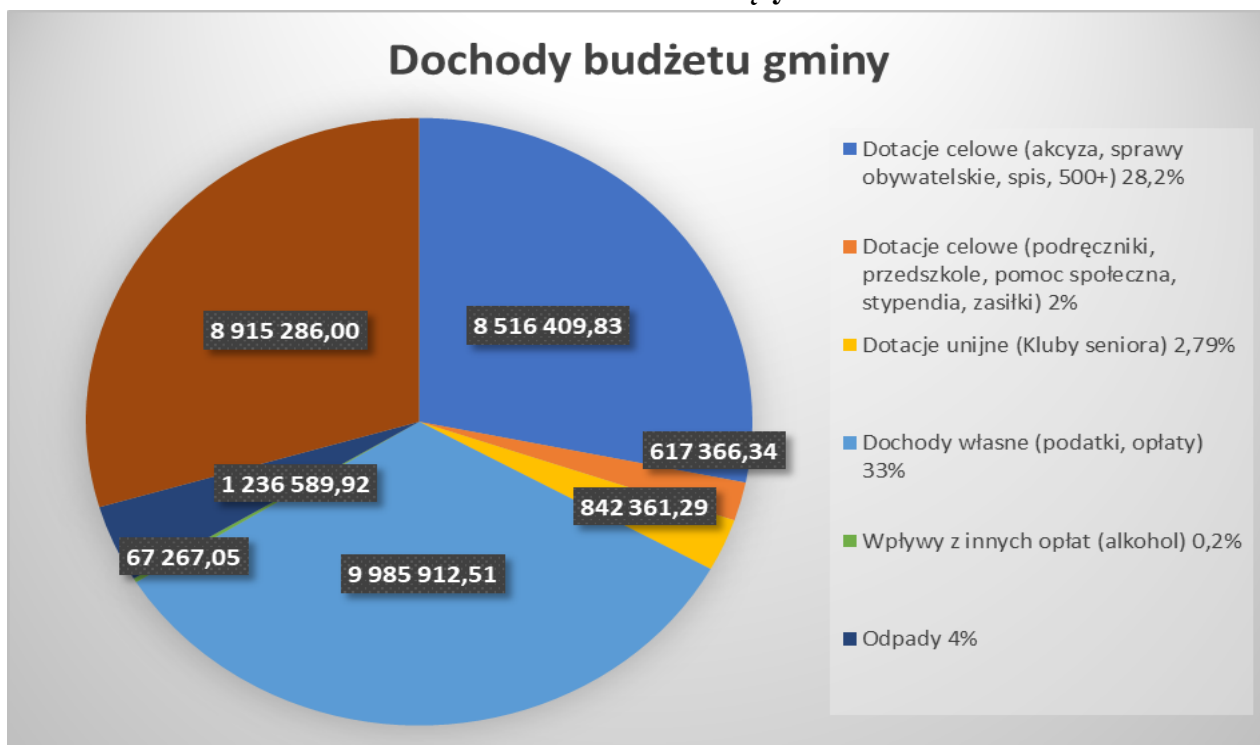
II.1 Budżet

Budżet Gminy Lisewo na 2021 rok został przyjęty przez Radę Gminy na Sesji w dniu 9 grudnia 2020 roku Uchwałą Nr XXV/160/2020. Projekt zakładał dochody budżetu na poziomie 27 081 290,58 zł oraz wydatki na poziomie 26 225 960,54 zł, w tym wydatki majątkowe 1 689 389,58 zł. W ciągu roku kalendarzowego był wielokrotnie nowelizowany uchwałami rady gminy oraz zarządzeniami wójta gminy. Zgodnie ze sprawozdaniem, budżet Gminy Lisewo za 2021 rok został wykonany w następujący sposób:

1. Dochody w kwocie: 38 589 865,06 zł tj. 100,47%, w tym:

- Dochody bieżące: 30 181 192,94 zł tj. 101,64%,
- Dochody majątkowe: 8 408 672,12 zł tj. 96,51%.

Struktura dochodów bieżących.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lisewie.

2. Wydatki w łącznej kwocie 36 498 839,24 zł tj. 93,61%, w tym:

- Wydatki bieżące: 27 367 597,78 zł tj. 96,05%,
- Wydatki majątkowe: 9 131 241,46 zł tj. 83,33%.

3. Na koniec roku różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (nadwyżka operacyjna) wynosiła 2 813 595,16 zł.

4. Nadwyżka budżetu: 2 091 025,82 zł.

5. Na dzień 31.12.2021 r. przychody planowane ogółem 1 899.507,00 zł, a wykonane na poziomie 3 397 867,97 zł w tym: wolne środki: 3 397 867,97 zł.

6. Rozchody budżetu: 855 330,04 zł z przeznaczeniem na spłatę kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

Stan zobowiązań na koniec 2021 roku z tytułu kredytów i pożyczek wyniósł 7 051 962,76 zł, co stanowiło 18,27% wykonanych dochodów ogółem.

7. Na obsługę długu (odsetki) wydatkowano 129 106,37 zł.

Stan należności wymagalnych na koniec 2021 roku wyniósł: 1 014 265,75 zł w tym:

- opłaty za wodę: 28 313,51 zł,
- wpływy z tytułu gospodarki ściekowej – 20 591,15 zł,
- podatek od nieruchomości od osób fizycznych: 128 958,21zł,
- podatek rolny od osób fizycznych: 21.582,14 zł,
- wpływy z opłat lokalnych: 118 500,82 zł,
- z tytułu zaliczki i funduszu alimentacyjnego: 626 786,01 zł.

W celu ściągnięcia należności podjęto stosowne działania egzekucyjne i windykacyjne, wysłano wezwania do zapłaty i wystawiono tytuły wykonawcze, od wszystkich należności zostały naliczone odsetki za nieterminowe płatności.

W omawianym okresie gmina nie udzieliła z budżetu gminy żadnych pożyczek i poręczeń innym gminom i innym jednostkom samorządu terytorialnego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lisewie.

W 2021 roku Gmina otrzymała następujące dotacje:

Dotacje majątkowe, w tym środki unijne (8 408 672,12 zł):

- 500 000,00 zł Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych, z przeznaczeniem na realizację przebudowy drogi gminnej Lisewo – Pniewite,

- 599 081,00 zł z Funduszu Dróg Samorządowych na przebudowę drogi Lisewo-Pniewite,
- 329 743,00 zł z Funduszu Dróg Samorządowych na przebudowę drogi w Krajęcinnie
- 800 000,00 zł ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na rozbudowę Gminnego Ośrodka Zdrowia w Lisewie,
- 552 403,84 zł – wkład własny mieszkańców do projektu Budowa instalacji OZE III w Gminie Lisewo,
- 11 900,00 zł ze środków programu Ekostrażak WFOŚ w Toruniu na dofinansowanie modernizacji kotłowni w OSP Lipienek,
- 1 704 986,00 zł na zadania w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
- 3 517,41 zł dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji własnych gmin,
- 1 381,08 zł Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności,
- 5 745,57 zł Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości,
- 874 914,22 zł - z Regionalnego Programu Operacyjnego na rewitalizację Jordanek,
- 148 200,00 – dotacja dla Szkół w Lisewie i Krusinie z Programu Laboratoria Przyszłości,
- 3 000 000,00 zł Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa na powołanie Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej (SIM),
- 25 000,00 zł Dotacje celowe otrzymane z gminy na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.

Dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej 8 516 409,83 zł, w tym:

- 658 148,40 zł – zwrot podatku akcyzowego,
- 51 727,76 zł na zadania z zakresu administracji rządowej,
- 19 240,00 zł na przeprowadzenie Spisu powszechnego,
- 1008,00 zł na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców,
- 56 995,28 zł na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeń dla uczniów,
- 483,60 zł na wypłatę dodatku energetycznego,
- 31 364,81 zł na wypłaty wynagrodzenia przyznanego opiekunowi przez sąd opiekuńczy,
- 88 739,29 zł dotacja na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 5 416 633,84 zł na rządowy program „Rodzina 500+”,
- 2 160 752,57 zł na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,
- 31 078,06 zł na składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne,
- 238,22 zł na realizację zadania Karta Dużej Rodziny.

II.2 Inwestycje

W roku 2021 przeznaczono na inwestycję najwyższą w historii gminy kwotę tj. aż 9 131 241,46 zł. W ramach wydatków inwestycyjnych zrealizowano liczne zadania przyczyniające się do poprawy warunków życia mieszkańców. Do najważniejszych inwestycji należały: budowa i przebudowa dróg, rozbudowa Gminnego Ośrodka Zdrowia, rewitalizacja terenu Ogródka Jordanowskiego w Lisewie oraz budowa instalacji Odnawialnych Źródeł Energii.

➤ **Przebudowa drogi gminnej nr 060331C w miejscowości Krajęcín. Koszt zadania 672 557,70 zł**

Inwestycja polegała na przebudowie drogi na odcinku ok. 1 km. Projekt obejmował zmianę nawierzchni z szutrowej na bitumiczną. Droga stanowi ważny szlak komunikacyjny i stanowi połączenie Gmin Lisewo i Stolno. Zadanie współfinansowane ze środków Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 329 743,00 zł.

Źródło: fot. własna.

➤ **Rozbudowa drogi gminnej nr 060326C Pniewite. Koszt zadania 1 278 330,19 zł**

Inwestycja polegała na przebudowie drogi na odcinku ok. 2,3 km łączącej Lisewo z Pniewitym. Projekt obejmował zmianę nawierzchni z szutrowej na bitumiczną. Droga stanowi ważny szlak komunikacyjny. W ramach zadania pas drogowy został poszarzony, a widoczność znacznie poprawiona. Zadanie współfinansowane ze środków Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 599 081,00 zł oraz w kwocie 500 000,00 zł ze Środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Źródło: fot. własna.

➤ **Dotacja celowa na pomoc finansową między JST – ciąg pieszo-rowerowy przy drodze Nr 548. Koszt zadania 452 000,00 zł**

W ramach zadania przekazano dotację w wysokości 452 000,00 zł na budowę ciągu pieszo-rowerowego przy drodze wojewódzkiej 548. Łącznie w latach 2021 – 2023 Gmina Lisewo przekaże na ten cel 1 056 000,00 zł.

➤ **Dotacja celowa na pomoc finansową między JST - przebudowa drogi powiatowej ul. Hallera. Koszt zadania 56 692,84 zł (razem 113 385,68 zł).**

Zadanie polegało na remoncie nawierzchni odcinka ok. 0,350 km na ul. Gen. Józefa Hallera w Lisewie. Zadanie współfinansowane było w połowie przez Powiat Chełmiński i Gminę Lisewo.

Źródło: fot. własna.

➤ **Rewitalizacja terenu Ogródka Jordanowskiego. Koszt zadania 987 722,75 zł.**

W 2021 roku była to jedna z największych inwestycji, w której skład weszły: rewitalizacja terenu placu zabaw i parku, zatoczki autobusowej i targowiska. Prace polegały na rozbiórce dotychczasowej nawierzchni i urządzeń, wykonanie nowych nawierzchni ścieżek i placów, licznych nasadzeniach kwiatów, drzew i krzewów. Wykonany został nowy, ogrodzony plac zabaw, powstała altana, siłownia zewnętrzna oraz liczne obiekty małej architektury tj. ławki, kosze na śmieci, wiata przystankowa i rowerowa. Miejsce zyskało również nowoczesne oświetlenie. W ramach inwestycji powstało miejsce przeznaczone zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dorosłych i seniorów. W samym centrum Lisewa powstało bezpieczne miejsce przeznaczone dla każdego mieszkańca gminy.

Pracę nad rewitalizacją trwały 5 lat i rozpoczęły się od konsultacji z mieszkańcami. W następnej kolejności powstał projekt, który był kilkakrotnie modyfikowany. Ostatecznie pozyskaliśmy aż 95% dofinansowania dla tej inwestycji, która zmieniła oblicze centrum Lisewa. Środki pochodziły z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020.

Źródło: fot. własna.

➤ **Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów SIM. Koszt zadania 3 000 000,00 zł**

Zadanie polegało na powołaniu wspólnie z samorządami Miast: Wąbrzeźno, Golub Dobrzyń oraz gmin: Ryńsk, Płużnica, Książki, Golub Dobrzyń, Radomin, Dębowa Łąka Spółki Komunalnej Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Nowy Dom sp. z o.o. i objęcia w niej udziałów. Akt notarialny spółki został podpisany w Wąbrzeźnie 2 grudnia. W ciągu kilku lat, dzięki powołaniu Spółki na terenie gminy Lisewo powstanie kilkadziesiąt mieszkań.

Źródło: fot. własna

➤ **Przebudowa i rozbudowa Gminnego Ośrodka Zdrowia w Lisewie. Koszt zadania 1 200 000,00 zł.**

Inwestycja polegała na rozbudowie i remoncie Gminnego Ośrodka Zdrowia w Lisewie oraz zakupie wyposażenia. W ramach zadania rozbudowano budynek o dodatkowe 3 gabinety lekarskie, gabinet zabiegowy, gabinet do szczepień, poczekalnię oraz toalety dla pacjentów. W istniejącej części zmodernizowana została toaleta dla personelu oraz powiększona poczekalnia. Również w otoczeniu ośrodka zaszły spore zmiany, a obiekt zyskał nową elewację i parking. W ramach wyposażenia zakupiono przede wszystkim fotel dentystyczny wraz z akcesoriami oraz meble do gabinetów.

Źródło: fot. własna.

➤ **Wykup ZRID przebudowa drogi w Malankowie. Koszt zadania 45 005,25 zł**
W ramach realizacji zadania dokonano zakupu działek pod budowę drogi w miejscowości Malankowo.

➤ **Dotacje na zakupy inwestycyjne ZAZ. Koszt zadania 25 000,00 zł**

Dotacja pozwoliła na wykonanie oświetlenia na części Ośrodka nad Jeziorem Starogrodzkim w Chełmnie.

- **Wymiana kotła węglowego na kocioł paliwa stałe OSP Lipienek. Koszt zadania 17 000,00 zł.**

W ramach zadania wymieniony został kocioł węglowy, na nowoczesny kocioł V klasy opalany ekogroszkiem. Zadanie współfinansowane było w 75% z programu Ekostrażak Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Toruniu.

Źródło: OSP Lipienek na Facebooku.

- **Budowa instalacja OZE III w Gminie Lisewo. Koszt zadania 1 248 142,68 zł.**

Przedmiotem projektu był montaż 43 instalacji fotowoltaicznych (na terenie Gminy Lisewo). Zadanie współfinansowane było w 50% ze środków RPO WK-P oraz wpłat mieszkańców i budżetu gminy.

Źródło: fot. własna.

➤ **Wykonanie dokumentacji projektowej nowych przedsięwzięć:**

Lp.	Nazwa zadania	Wartość
1.	Przebudowa drogi Kornatowo-Błachta	14 145,00 zł
2.	Przebudowa drogi Lipienek-Drzonówko	29 576,00 zł
4.	Przebudowa drogi Malankowo-Dąbrówka	14 760,00 zł
5.	Przebudowa drogi Mgoszcz - Dąbrówka	14 145,00 zł
6.	Przebudowa drogi w Krusinie	15 375,00 zł
7.	Przebudowa drogi w Wierzbowie	15 375,00 zł
8.	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Krusin	18 525,00 zł
9.	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Lipienek	17 180,00 zł
10.	Koncepcja rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej w Lisewie	15 375,00 zł
11.	Przebudowa stacji Uzdatniania wody w Krajęcinnie	35 362,50 zł
12.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Lisewo-Lipienek	129 992,55 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lisewie.

III. Fundusz sołecki

Fundusz sołecki wprowadzono w Gminie Lisewo w 2016 r. Jego ogromną wartość dodaną stanowi fakt niesamowitego zaangażowania poszczególnych sołectw w realizowanie przedsięwzięć. Fundusz poza częścią inwestycyjną fundusz przyczynia się do budowy kapitału społecznego.

Realizacja funduszu sołeckiego w 2021 r. w Gminie Lisewo na szczęście odbywała się bez zakłóceń. Wszystkie sołectwa zintensyfikowały od początku roku swoje zakupy i realizację zleceń, co przełożyło się na płynne wydatkowanie środków. Ogółem z całej kwoty 432 869,78 zł wydano 428 434,31 zł, co stanowi 98,98 % (kwota niewykorzystana w skali całej gminy: 4 435,47 zł). Dzięki środkom z funduszu sołeckiego udało się dofinansować rozbudowę Gminnego Ośrodka Zdrowia w Lisewie na kwotę 138 000,00 zł. (w zadaniu partycypowało 17 z 18 sołectw).

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela:

Wykonanie Funduszu sołeckiego w 2021 r. - Gmina Lisewo					
w złotych					
Lp.	Sołectwo	Plan	Wykonanie	Pozostało	% wykonania
1	Bartlewo	25 222,68	25 145,47	77,21	99,69
2	Błachta	16 557,56	16 462,22	95,34	99,42
3	Chrusty	17 109,48	16 707,12	402,36	97,65
4	Drzonowo	18 378,89	18 273,06	105,83	99,42
5	Kamlarki	22 187,13	22 133,10	54,03	99,76
6	Kornatowo	29 582,84	29 432,06	150,78	99,49
7	Krajęcín	15 508,91	15 235,25	273,66	98,24
8	Krusin	26 657,67	26 630,02	27,65	99,90
9	Linowiec	21 469,63	21 388,86	80,77	99,62
10	Lipienek	29 030,92	28 526,18	504,74	98,26
11	Lisewo	55 191,86	55 136,65	55,21	99,90
12	Malankowo	25 884,98	25 387,23	497,75	98,08
13	Mgoszcz	33 059,93	32 621,57	438,36	98,67
14	Piątkowo	17 385,44	16 890,88	494,56	97,16
15	Pniewite	30 189,95	29 865,67	324,28	98,93
16	Strucfoń	15 232,95	15 219,55	13,4	99,91
17	Tytlewo	17 661,40	17 327,30	334,1	98,11
18	Wierzbowo	16 557,56	16 052,12	505,44	96,95
	RAZEM	432 869,78	428 434,31	4 435,47	98,98

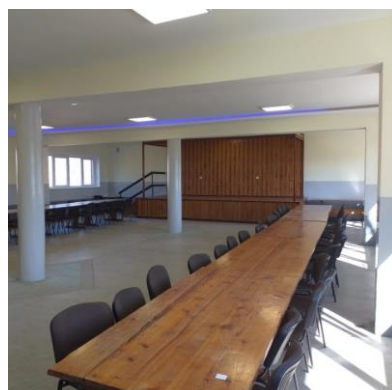
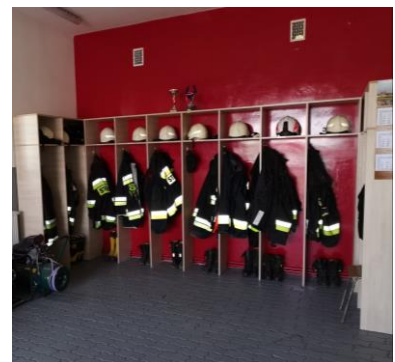
Źródło: opracowanie własne.

Ważniejsze zadania zrealizowane przez Sołectwa w 2021 r.:

1. **Bartlewo:** zakup umundurowania dla OSP Bartlewo, wykonanie i montaż piłkochwytu na boisku.

2. **Blachta:** zakup umundurowania dla OSP Bartlewo, doposażenie placu zabaw w nowe urządzenie, zakup wyposażenia do świetlicy, zakup garażu blaszanego na teren rekreacyjny,
3. **Chrusty:** remont poboczy przy drogach gminnych,
4. **Drzonowo:** doposażenie placu zabaw w nowe urządzenie, wykaszanie terenu rekreacyjnego,
5. **Kamlarki:** zakup wyposażenia na teren rekreacyjny oraz usług w zakresie prac ziemnych na tym terenie (koparko-ładowarka),
6. **Kornatowo:** instalacja punktu oświetleniowego przy drodze gminnej, zakup wyposażenia do świetlicy,
7. **Krajęcın:** remont remizy OSP Krajęcın, zakup wyposażenia do świetlicy,
8. **Krusin:** zakup umundurowania dla OSP Linowiec, zakup wyposażenia dla sołectwa, zakup usług geodezyjnych oraz map i dokumentacji – budowa świetlicy, zakup usług koparko-ładowarką,
9. **Linowiec:** remont świetlicy wiejskiej, zakup materiałów do remontu OSP Linowiec (strefa socjalna), zakup materiałów do odnowienia altany,
10. **Lipienek:** zakup umundurowania dla OSP Lipienek, zakup tablicy pamiątkowej, zakup usług geodezyjnych oraz map i dokumentacji – budowa świetlicy,
11. **Lisewo:** zakup materiałów budowlanych do remontu w OSP Lisewo, dofinansowanie do zakupu sprzętu i wyposażenia dla LKS Victoria Lisewo oraz dla ALKS Grudziądz (szkółka kolarska w Lisewie), doposażenie placu zabaw w nowe urządzenie (tzw. Osiedle Kasztanowe),
Dofinansowanie dla ZHP (5 WDH im. F. Bielińskiego w Lisewie) na realizację projektu pn. „Śladami polskości”, zakupiono wyposażenie dla KIL oraz stroje dla lisewskich cheerleaderek,
12. **Malankowo:** zakup materiałów do remontu OSP Malankowo, zakup wyposażenia do świetlicy, remont instalacji elektrycznej w świetlicy,
13. **Mgoszcz:** zakup materiałów budowlanych do utwardzenia terenu przy świetlicy, doposażenie boiska w zestaw do siatkówki, wykonanie i montaż piłkochwytu na boisku,
14. **Piątkowo:** wykonanie kolejnego etapu budowy ogrodzenia wokół terenu rekreacyjnego, zakup wyposażenia dla sołectwa,
15. **Pniewite:** dotacja dla OSP Pniewite na zakup wyposażenia, doposażenie terenu rekreacyjnego w nowe urządzenie (tzw. Małpi Gaj), wykonanie napraw urządzeń na placu zabaw przy świetlicy, remont instalacji (elektryka i hydraulika) w świetlicy, zakup wyposażenia do świetlicy,
16. **Strucfoń:** zakup wyposażenia do świetlicy, zakup materiałów do budowy altany drewnianej na terenie rekreacyjnym,
17. **Tytlewo:** wykonanie remontu wewnątrz świetlicy wiejskiej (malowanie sali głównej),
18. **Wierzbowo:** zakup materiałów do remontu OSP Linowiec (strefa socjalna), zakup wyposażenia do świetlicy, doposażenie terenu rekreacyjnego.

Poza wyżej wymienionymi zadaniami regulowane były również opłaty za funkcjonowanie świetlic wiejskich (energia elektryczna, woda, usługi kominiarskie, opał, wywóz nieczystości), a także zadania w zakresie pobudzania aktywności obywatelskiej (np. spotkania, warsztaty, wyjazdy).

Źródło: profile Sołectw na Facebooku.

IV. Realizacja strategii i programów

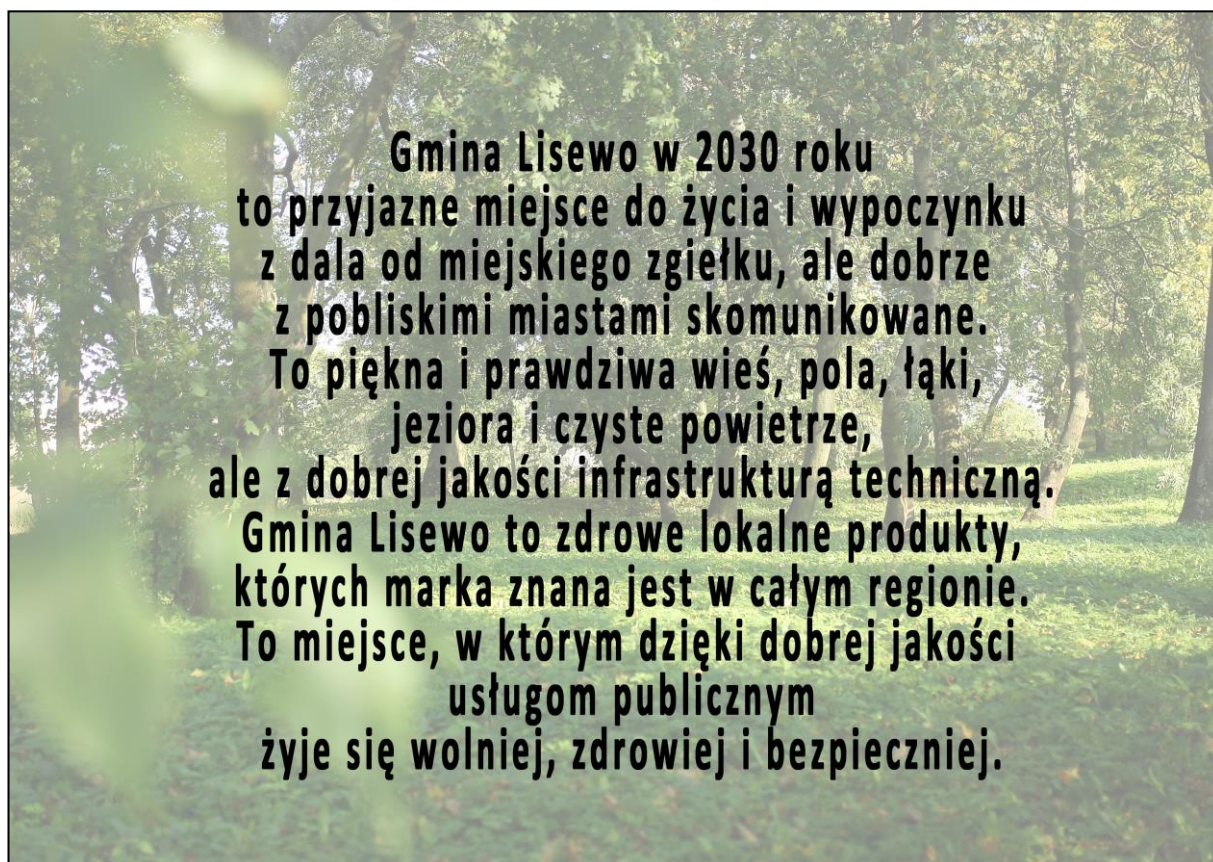
IV.1. Strategia Rozwoju Gminy Lisewo 2017- 2030

Strategia Rozwoju Gminy Lisewo została przyjęta Uchwałą Rady Gminy Lisewo Nr XXX/203/2017 z dnia 10 lipca 2017. To jeden z podstawowych instrumentów zarządzania gminą. Strategia została opracowana przy założeniu, że społeczność lokalna i władze samorządowe najlepiej wiedzą, jakie są ich potrzeby.

Nadrzędnym celem dokumentu jest zapewnienie Gminie Lisewo partnerskiej i konkurencyjnej pozycji w powiecie, regionie, w Polsce i w Europie przy wykorzystaniu jej mocnych stron oraz szans wynikających z jej geograficznego położenia, potencjału demograficznego, walorów środowiskowych oraz uwarunkowań historycznych.

Sposób zarządzania Gminą Lisewo zakłada pełne partnerstwo pomiędzy osobami pełniącymi mandat wykonawczy oraz uchwałodawczy a pozostałymi obywatelkami i obywatelami, polegające na przekazaniu im części kompetencji dotyczących podejmowanych działań i decyzji. To wprowadzenie przez władzę w życie prostego założenia, że „ludzie wiedzą lepiej czego im potrzeba”. Tym samym mieszkanki i mieszkańcy mają realny wpływ na decyzje i działania, dotyczące ich samych (bezpośrednio lub pośrednio).

Wizja Gminy Lisewo w 2030 roku

Strategia poza celami określa konkretne zadania i terminy ich realizacji. Część z nich, jak zadania inwestycyjne, ma jednorazowy charakter. Inne planowane są w terminach kilku letnich lub przez cały okres realizacji strategii.

**W roku 2021 w ramach poszczególnych celów strategicznych
zrealizowano następujące zadania:**

1. Gmina Lisewo zapewnia dobry start dzieciom i młodzieży

Kontynuowano funkcjonowanie Punktów opieki dziennej w Lisewie oraz realizowano opiekę w przedszkolach dopasowaną do potrzeb rodziców. Zwiększano efektywność nauczania w szkołach, poprawiono bazę techniczną obiektów oraz prowadzono zajęcia pozalekcyjne. Nauczanie w szkołach realizowano zgodnie z obowiązującymi na daną chwilę obostrzeniami. Epidemia wymusiła dalsze podnoszenie kompetencji cyfrowych zarówno nauczycieli, jak i uczniów.

2. Gmina Lisewo tworzy kulturę

W możliwie szerokim zakresie w Bibliotece realizowano działania kulturalne oraz projekty społeczne. Kontynuowano digitalizację zbiorów bibliotecznych. Stworzono ofertę dla wszystkich grup wiekowych i w miarę możliwości prowadzono działania. Zakończono rozbudowę plenerowej infrastruktury kulturalnej. Sukcesywnie doposażano świetlice wiejskie w niezbędne sprzęty i urządzenia oraz prowadzono w nich działalność animacyjną. Przekazano środki na realizację projektów grantowych.

3. Gmina Lisewo to aktywni sportowo mieszkańcy

Sukcesywnie doposażano i przebudowywano boiska sportowe w gminie. Ogłoszono i rozstrzygnięto otwarty konkurs na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu na terenie gminy (w dyscyplinie piłka nożna). Zorganizowano wyjazdy na basen, rajdy rowerowe, współpracowano przy organizacji turniejów (siatkówka, piłka nożna). Przekazano środki na budowę ścieżki rowerowej przy drodze wojewódzkiej oraz wspierano inicjatywy oddolne.

4. Gmina Lisewo zapewnia opiekę i ochronę zdrowia mieszkańcom

Zapewniano opiekę dla seniorów poprzez realizację projektu Kluby Seniora w Gminie Lisewo (powstało ich 5). W zakresie pomocy społecznej kontynuowano wykonywanie usług opiekuńczych dla osób samotnych lub z niepełnosprawnościami. Prowadzono działania skierowane na polepszanie sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem tj. wspierano rozwój osobisty i zawodowy oraz ogólną sytuację chorych na rynku pracy (projekt „Aktywizacja społeczno-zawodowa w gminie Lisewo”). Rozbudowano Gminny Ośrodek Zdrowia w Lisewie oraz wyposażono go w nowy sprzęt (unit stomatologiczny). Realizowano powszechną profilaktykę zdrowotną (mammografia, profilaktyka czerniaka i krwiodawstwo), popularyzowano sport i aktywny tryb życia. Włączono seniorów – podopiecznych GOPS do programu "Kujawsko- Pomorska Teleopieka". Zakład Aktywności Zawodowej w Drzonowie poszerzył swoją działalność o usługi gastronomiczne i hotelarskie przejmując prowadzenie ośrodka turystyczno-wypoczynkowego nad Jeziorem Starogrodzkim w Chełmnie.

5. W Gminie Lisewo jest bezpiecznie

Prowadzono dalszą rozbudowę monitoringu wizyjnego w Lisewie, instalowano dodatkowe oświetlenie we wsiach (fundusz sołecki), realizowano Program Rozwoju OSP z terenu Gminy Lisewo, straże pożarne prowadziły akcje prewencyjno-edukacyjne wśród społeczności (głównie dla dzieci i młodzieży np. w świetlicach). Na terenie składowiska w Pniewitem zorganizowano manewry zgrywające i ćwiczenia ratownicze dla OSP. Wykonywano monitoring dróg pod względem widoczności i ogólnego stanu bezpieczeństwa, wykaszano mechanicznie pobocza, wymieniano uszkodzone i uzupełniono brakujące oznakowanie na drogach.

6. Gmina Lisewo tworzy dobry klimat dla biznesu

Współpracowano z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmnie oraz organizowano staże, roboty publiczne i prace interwencyjne w Urzędzie Gminy. Promowano lokalny biznes i jego produkty. Tworzono warunki do rozwoju przedsiębiorczości: Gmina Lisewo przystąpiła do projektu „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem (REGIOGMINA)” realizowanego przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Projekt zakłada wypracowanie metod i instrumentów wsparcia dla wzrostu konkurencyjności i innowacyjności MŚP ze strony samorządów lokalnych działających w ramach wielopoziomowego zarządzania z samorządem województwa i jego instytucjami. W ramach projektu w 2021 r. Gmina otrzymała wsparcie merytoryczne oraz pakiet szkoleń, a następnie przygotowano projekt Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego dla Gminy Lisewo (to kompleksowy plan działań określający m. in. kierunki działań wspomagających MŚP wraz z inicjatywami). Poza tym zmieniono istniejący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (Lisewo – tereny pod inwestycje).

7. Gmina Lisewo jest ładna i jest tu dokąd pójść

Urządzano tereny zielone w miejscowościach (fundusz sołecki), a także kompleksowo zrewitalizowano centrum Lisewa (Ogródek Jordanowski, zbiornik wodny oraz zatoka autobusowa i targowisko) co sprawiło, że powstało miejsce spotkań dla mieszkańców w Lisewie. Rozpoczęto prace związane z pozyskaniem funduszy na budowę dwóch świetlic wiejskich (Krusin i Lipienek) oraz doposażeniem placów zabaw w Kornatowie i Pniewitem. Złożono wnioski o dofinansowanie do zagospodarowania terenu przy Jeziorze Kornatowskim i rewitalizacji parku w Tylewie (w tym rozbudowa placu zabaw). Doposażono w nowe urządzenia place zabaw w sołectwach: Pniewite, Błachta i Drzonowo. Rozpoczęto prace nad budowa placu zabaw we wsi Kamlarki. W celu budowy kilkudziesięciu nowych mieszkań w Lisewie wspólnie z innymi gminami powołano Spółkę Komunalną Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Nowy Dom sp. z o.o. i objęto w niej udziały.

8. Gmina Lisewo to dobra droga do celu

Podpisano porozumienie o współpracy przy aktualizacji dokumentacji na budowę obwodnicy Lisewa wraz z pozyskaniem zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (tzw. ZRID), pomiędzy Marszałkiem Województwa, Starostą Chełmiński oraz Wójtem Gminy Lisewo. Na podstawie porozumienia Zarząd Dróg Wojewódzkich przejmuje rolę inwestora.

Realizowano Plan Modernizacji Dróg Gminnych na lata 2018-2025 – wykonano 3,3 km dróg. Prowadzono remonty dróg kruszywem w każdym sołectwie oraz drobne doraźne naprawy nawierzchni. Współpracowano z ZDW w zakresie ponownego rozpoczęcia przebudowy drogi wojewódzkiej, a także z PZD w Chełmnie przy przebudowie drogi powiatowej w Lisewie (ul. Hallera). Rozpoczęto przygotowania do wprowadzenia Lisewskiego Transportu Publicznego.

9. Gmina Lisewo dba o środowisko

Prowadzono działania inwestycyjne w sektorze publicznym i prywatnym (w tym m.in. montaż instalacji OZE, wymiana opraw oświetleniowych w budynkach na typu LED). Zwiększono poziom wiedzy społeczeństwa na temat ochrony środowiska (realizowano usługi doradcze w zakresie efektywności energetycznej, prowadzono akcje informacyjne i promocyjne w ramach realizowanych projektów). Prowadzono zintegrowany system gospodarki odpadami w sposób selektywny. Usuwano azbest z terenu gminy (budynki prywatne). Nasadzano nowe drzewa, pielęgnowano park będący własnością gminy (Tytlewo), urządzano nowe tereny zielone. Modernizowano sieć wodociągową i hydrantową. Zregenerowano studnię głębinową w hydroforni w Lisewie oraz wykonano kompleksowy remont jednej przepompowni ścieków, która wykazywała największy stopień wyeksploatowania. Rozpoczęto prace nad dokumentacją oraz pozyskano środki na budowę kanalizacji sanitarnej w Lipienku. Ponadto obsługiwano przydomowe oczyszczalnie ścieków przy budynkach prywatnych i podłączano gospodarstwa do sieci gazowej (budynki prywatne – 14 pozwoleń).

10. Gmina Lisewo ma dobre relacje zewnętrzne

Nawiązano współpracę partnerską pomiędzy Gminą Lisewo a Gminami Książki oraz Miedziana Góra w celu organizacji wspólnych przedsięwzięć. Kontynuowano prace w zakresie stworzenia oferty terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych. Promowano Gminę Lisewo lokalnie i w kraju na różne sposoby.

IV.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to dokument, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, pozwalającej osiągnąć długofalowe korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Plan dla Gminy Lisewo został przyjęty uchwałą Rady Gminy Lisewo nr XXI/127/2016 z dnia 25 lipca 2016 r. oraz zmieniony Uchwałą Nr XXVII/187/2017 Rady Gminy Lisewo z dnia 28 marca 2017 r.

Kluczowym elementem Planu są wyznaczone cele strategiczne i szczegółowe realizujące określoną wizję gminy w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz wdrożenia nowych technologii zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Na realizację PGN w 2021 r. złożyły się:

- montaż instalacji OZE na 43 budynkach prywatnych,
- wymiana opraw oświetleniowych w budynkach na typu LED,
- informacja i promocja działań Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej,

- usługi doradcze dla mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej, ograniczania emisji gazów cieplarnianych oraz zastosowania OZE,
- akcje informacyjne i promocyjne skierowane do mieszkańców, działania promocyjne w ramach realizowanych projektów.

Więcej informacji dot. powyższych działań przedstawiono w dziale: VII. Pozostała Działalność, VII.1. Ochrona środowiska.

IV.3. Lokalny Program Rewitalizacji

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania obejmujące kwestie społeczne oraz infrastrukturalne. Zakłada optymalne wykorzystanie uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy tego procesu (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) we współpracy z lokalną społecznością.

W Gminie Lisewo obowiązuje Lokalny Program Rewitalizacji uchwalony na podstawie ustawy o samorządzie gminnym uchwałą Nr XXX/204/2017 Rady Gminy Lisewo z dnia 10 lipca 2017 r. W 2020 r. nastąpiła jego zmiana w zakresie reorganizacji projektów na liście głównej. Zmodyfikowane zostały źródła finansowania niektórych projektów, dodano nowe zadania, a część istniejących zmieniła swój zakres. Zmianę poprzedzono konsultacjami z mieszkańcami i spotkaniem z radnymi Rady Gminy.

W ramach Lokalnego Program Rewitalizacji wyznaczone zostały konkretne cele i kierunki działań do realizacji. Celem głównym jest: Wszechstronny rozwój obszaru objętego rewitalizacją poprzez niwelowanie negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych i przestrzenno-funkcjonalnych.

Kierunki działań:

1. Aktywizacja społeczna (w tym osób starszych) wraz z rozwojem niezbędnej publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej.
2. Aktywizacja zawodowa i gospodarcza na obszarze rewitalizacji.
3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa.
4. Poprawa stanu środowiska naturalnego.

W roku 2021 zrealizowano i zakończono następujące przedsięwzięcia:

- 1) Projekt nr 2 - Rewitalizacja terenu Ogródka Jordanowskiego w celu ożywienia społeczno - gospodarczego terenu,
- 2) Projekt nr 3 - Wzrost aktywności społecznej i odkrycie wśród mieszkańców nowych liderów – edycja I,
- 3) Projekt nr 4 - Wzrost aktywności społecznej i odkrycie wśród mieszkańców nowych liderów – edycja II,
- 4) Projekt nr 6 - Stworzenie mieszkańcom możliwości poznania nowych miejsc, ciekawych ludzi i innych kultur,
- 5) Projekt Nr 13 – Utworzenie Izby Pamięci w siedzibie jednostki OSP Lisewo,

- 6) Projekt Nr 16 - Przywrócenie posterunku policji w Lisewie oraz instalacja monitoringu – rozbudowano monitoring o kolejne kamery.

Rozpoczęto również realizację projektów: Wzrost aktywności społecznej i odkrycie wśród mieszkańców nowych liderów – edycja III (Nr 5), Nadanie Bibliotece roli centrum inicjatyw społecznych i kulturalnych w Gminie Lisewo (Nr 8). Zakończenie wyżej wymienionych projektów planowane jest na 2022 r. Natomiast ze względu na brak środków finansowych przesunięto w czasie realizację projektów: Nr 14 - Stworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości w Gminie Lisewo i Nr 15 - Prowadzenie działań w Inkubatorze Przedsiębiorczości w sołectwie Lisewo.

IV.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisewo

Obowiązującym dokumentem w tym zakresie jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisewo uchwalone Uchwałą Rady Gminy Lisewo Nr X/53/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r. Z uwagi na krótki okres obowiązywania dokumentu nie ma wniosków o jego zmianę.

IV.5. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

W Gminie Lisewo obowiązuje 21 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące plany opracowano z myślą o przeznaczeniu dużej ilości terenów na cele zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej.

Lp.	Miejscowość	Nazwa obowiązującego planu	Rok wejścia w życie	Powierzchnia w ha
1.	Lisewo	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lisewo w pasie terenu pod gazociąg wysokiego ciśnienia Dn-300	1997	9,10 ha
2.	Mgoszcz Lisewo Drzonowo	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lisewo w pasie terenu pod gazociąg wysokiego ciśnienia Dn-500	1997	43,38 ha
3.	Lisewo	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lisewo (przeznaczenie: produkcja przemysłowa, składowa, funkcja usługowo-handlowa oraz przeznaczenie rolnicze z dopuszczeniem funkcji komunikacyjnych)	1998	9,25 ha
4.	Lisewo	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lisewo (przeznaczenie działek pod budownictwo mieszkaniowe)	1999	1,39 ha
5.	Malankowo	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lisewo (przeznaczenie: lokalizacja masztu antenowego z urządzeniami nadawczymi telefonii komórkowej)	1999	1,00 ha

6.	Lisewo	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lisewo w części dotyczącej działki o numerze ew. gruntów 258/3 położonej w Lisewie, na cele zabudowy mieszkaniowej – jednorodzinnej z możliwością lokalizacji usług nieuciążliwych	2001	0,43 ha
7.	Lisewo	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lisewo, w części dotyczącej działki geodezyjnej nr 291/17 położonej na gruntach wsi Lisewo na cele zabudowy stacji bazowej radiowego systemu dostępu	2001	0,24 ha
8.	Kamlarki	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisewo, w części dotyczącej fragmentu działki geodezyjnej nr 2/7 położonej na gruntach wsi Kamlarki, na cele zabudowy mieszkaniowej – jednorodzinnej z możliwością lokalizacji nieuciążliwych usług i handlu	2003	0,15 ha
9.	Strucfoń	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisewo, dla terenu położonego we wsi Strucfoń (przeznaczenie: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna)	2004	1,51 ha
10.	Lisewo	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisewo, dla terenu we wsi Lisewo (przeznaczenie: przetwórstwo rolno – spożywcze)	2004	0,55 ha
11.	Lisewo	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, obejmujący działki oznaczone nr ewidencyjnymi gruntów 180/1, 181/3, 181/4, 181/6 o pow. łącznej 0.83 ha w Lisewie (przeznaczenie: zabudowa techniczno - produkcyjna i usługowa w zakresie handlu i transportu związanego z działalnością produkcyjną)	2006	0,89 ha
12.	Lisewo	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części działki nr ewidencyjny gruntów 426/5 o pow. około 0,49 ha w Lisewie, dotyczącego rozbudowy zakładu przetwórstwa mięsnego	2006	0,46 ha
13.	Lisewo	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu części działki oznaczonej numerem ewidencji gruntów 292/1 w Lisewie, obręb Lisewo, z przeznaczeniem na cele budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego	2008	0,42 ha

14.	Lipienek	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Lipienek	2015	4,26 ha
15.	Bartlewo, Błachta, Kornatowo, Pniewite, Lisewo, Malankowo, Chrusty, Krusin	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru, obejmującego części wsi Bartlewo, Błachta, Kornatowo, Pniewite, Lisewo, Malankowo, Chrusty i Krusin w Gminie Lisewo	2017	
16.	Lisewo	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Rejon ul. Wybudowanie Wąbrzeskie i ul. Chełmińska	2019	23,3 ha
17.	Lisewo	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Rejon ul. Mikołaja z Ryńska i Autostrada A1 w miejscowości Lisewo, gmina Lisewo	2020	7,5 ha
18.	Lisewo	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Południowy Rejon ul. Chełmińskiej i ul. Mikołaja z Ryńska w miejscowości Lisewo, gmina Lisewo	2020	8,7 ha
19.	Lisewo	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Południowy Rejon ul. Wybudowanie Wąbrzeskie - ul. Chełmińska w miejscowości Lisewo, gmina Lisewo	2020	0,33 ha
20.	Lisewo	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Rejon ul. Wybudowanie Wąbrzeskie i Autostrada A1” w miejscowości Lisewo, gmina Lisewo.	2022	17,5 ha
21.	Lisewo	Miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego „Południowy rejon ul. Chełmińskiej” w miejscowości Lisewo, gmina Lisewo	2022	0.54 ha

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Lisewie.

Uchwalone w 2021 r. dwa plany zagospodarowania przestrzennego zmieniły już wcześniej istniejące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego tak, aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom inwestorów i tym samym rozszerzyć perspektywy rozwojowe dla Gminy i jej mieszkańców.

Obecnie w opracowaniu są 3 ważne dla rozwoju gminy plany. Jeden z nich zakłada zmianę istniejącego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogącego stanowić interesującą ofertę terenu inwestycyjnego. Dwa pozostałe plany obejmują tereny, które mają stworzyć nowe przestrzenie mieszkalne na terenie Gminy Lisewo.

V. Realizacja uchwał Rady Gminy

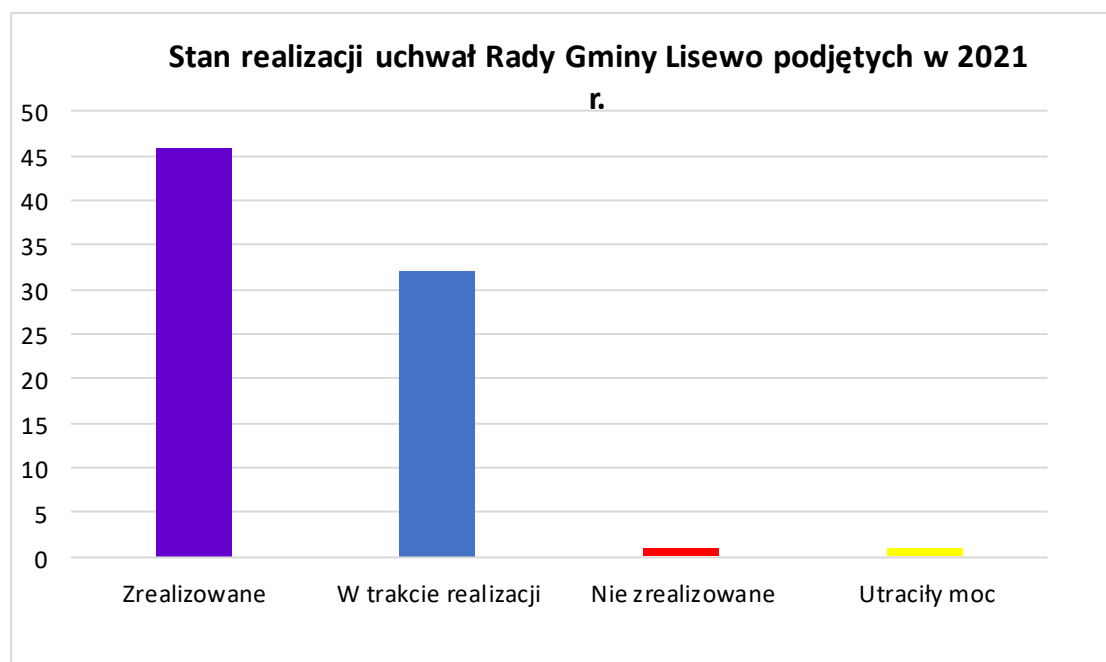
Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym organem wykonawczym gminy jest wójt, do którego należy m.in. wykonywanie uchwał rady.

Rada Gminy Lisewo jest organem stanowiącym i kontrolnym. W jej skład wchodzi radni wybrani przez mieszkańców w wyborach. Rada obraduje na sesjach, które są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

Źródło: fot. własna.

W 2021 roku Rada Gminy Lisewo podczas 7 sesji zwyczajnych i 3 sesji nadzwyczajnych podjęła 80 uchwał. Podjęte przez Radę uchwały Wójt przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Kujawsko-Pomorski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lisewie

Wszystkie uchwały opublikowane zostały w BIP Gminy Lisewo, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Woj. Kujawsko-Pomorskiego.

Uchwały Rady Gminy Lisewo – WYKONANE

- Uchwała nr: XXVI/168/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 rok
- Uchwała nr: XXVI/169/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisewo na lata 2021-2029
- Uchwała nr: XXVI/170/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Chełmińskiego
- Uchwała nr: XXVI/174/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Lisewo na 2021 r.
- Uchwała nr XXVI/175/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie petycji dotyczącej podjęcia uchwały w przedmiocie masowych szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2
- Uchwała nr: XXVI/176/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie zamiany nieruchomości
- Uchwała nr: XXVII/177/2021 z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 r.
- Uchwała nr: XXVII/178/2021 z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisewo na lata 2021-2029
- Uchwała nr: XXVII/179/2021 z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie zmiany wysokości stawki dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego - Zakładu Aktywności Zawodowej w Drzonowie na 2021 rok
- Uchwała nr: XXVII/180/2021 z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie przekazania projektu zmian regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków organowi regulacyjnemu do zaopiniowania.
- Uchwała nr: XXVII/182/2021 z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisewo w 2021 r.
- Uchwała nr: XXVIII/186/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Chełmińskiego
- Uchwała nr: XXVIII/187/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego
- Uchwała nr: XXVIII/188/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 rok
- Uchwała nr: XXVIII/189/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisewo na lata 2021-2029
- Uchwała nr: XXVIII/190/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Lisewie
- Uchwała nr: XXVIII/191/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia w Lisewie
- Uchwała nr: XXVIII/193/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie zarządzenia przeprowadzenia wyborów uzupełniających Sołtysa w Sołectwie Strucfoń
- Uchwała nr: XXVIII/194/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie określenia wzorów kart do głosowania w wyborach uzupełniających Sołtysa w Sołectwie Strucfoń
- Uchwała nr: XXVIII/195/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Lisewie.
- Uchwała nr: XXVIII/196/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej
- Uchwała nr: XXIX/197/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Lisewo wotum zaufania

- Uchwała nr: XXIX/198/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Lisewo za 2020 r. wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 r.
- Uchwała nr: XXIX/199/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Lisewo absolutorium z wykonania budżetu Gminy Lisewo za 2020 r.
- Uchwała nr: XXIX/200/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 r.
- Uchwała nr: XXIX/201/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisewo na lata 2021-2029
- Uchwała nr: XXIX/202/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Lisewie.
- Uchwała nr: XXIX/205/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy i najmu nieruchomości stanowiących mienie komunalne gminy Lisewo na okres do 3 lat.
- Uchwała nr: XXIX/206/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r w sprawie zmiany wysokości stawki dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego – Zakładu Aktywności Zawodowej w Drzonowie na 2021 rok
- Uchwała nr: XXX/207/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 r.
- Uchwała nr: XXXII/211/2021 z dnia 7 września 2021 r. zmieniająca uchwałę Nr XXVIII/186/2021 Rady Gminy Lisewo z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Chełmińskiego
- Uchwała nr: XXXII/214/2021 z dnia 7 września 2021 r w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 r.
- Uchwała nr: XXXII/215/2021 z dnia 7 września 2021 r w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisewo na lata 2021-2029
- Uchwała nr: XXXIII/217/2021 z dnia 13 października 2021 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 rok
- Uchwała nr: XXXIV/218/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 rok
- Uchwała nr: XXXIV/219/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisewo na lata 2021-2029
- Uchwała nr: XXXIV/224/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Nowy Dom sp. z o.o.
- Uchwała nr: XXXV/226/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr: XXXV/227/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 rok
- Uchwała nr: XXXV/231/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie części nieruchomości położonej w Lisewie stanowiącej własność Gminy Lisewo na okres 10 lat oraz odstąpienia od przetargowego trybu zawarcia umowy
- Uchwała nr: XXXV/232/2021 w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Lisewo
- Uchwała nr: XXXVI/233/2021 w sprawie zmiany budżetu Gminy Lisewo na 2021 rok
- Uchwała nr: XXXVI/234/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisewo na lata 2021-2029
- Uchwała nr: XXXVI/239/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w ramach przewozów o charakterze użyteczności publicznej.

- Uchwała nr: XXXVI/245/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu Gminy Lisewo, które w 2021 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego

Uchwały Rady Gminy Lisewo – W TRAKCIE REALIZACJI

- Uchwała nr: XXVI/172/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2030
- Uchwała nr: XXVI/173/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości i zasad wypłacania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych – sołectw
- Uchwała nr: XXVII/181/2021 z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie określenia zasad zwolnienia z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży.
- Uchwała nr: XXVII/183/2021 z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Południowy rejon ul. Chełmińskiej” w miejscowości Lisewo, gmina Lisewo.
- Uchwała nr: XXVII/184/2021 z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Południowy rejon ul. Mikołaja z Ryńska” w miejscowości Lisewo, gmina Lisewo
- Uchwała nr: XXVII/185/2021 w sprawie wyrażenia woli współpracy pomiędzy Gminą Lisewo, a pozostałymi gminami i powiatami tworzącymi Miejski Obszar Funkcjonalny Torunia.
- Uchwała nr: XXVIII/192/2021 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach obowiązujących na terenie Gminy Lisewo
- Uchwała nr: XXIX/203/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków
- Uchwała nr: XXIX/204/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania.
- Uchwała nr: XXX/208/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania
- Uchwała nr: XXXI/209/2021 z dnia 21 lipca 2022 r. w sprawie ustalenia opłaty za ścieki dowożone wozami asenizacyjnymi do stacji zlewnej zlokalizowanej w Gminnej Oczyszczalni Ścieków ul. Boczna 13, 86 – 230 Lisewo
- Uchwała nr: XXXII/210/2021 z dnia 7 września 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVI/85/2016 w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Lisewo oraz warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną.
- Uchwała nr: XXXII/212/2021 z dnia 7 września 2022 r. utworzenia wydzielonych rachunków dochodów oświatowych jednostek budżetowych Gminy Lisewo.
- Uchwała nr: XXXII/213/2021 z dnia 7 września 2022 r. w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków stanowiących dochody budżetu Gminy Lisewo za pomocą innego instrumentu płatniczego
- Uchwała nr: XXXII/216/2021 z dnia 7 września 2022 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostek paliwa w gminie na rok szkolny 2021/2022

- Uchwała nr: XXXIV/220/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych
- Uchwała nr: XXXIV/221/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2022 rok
- Uchwała nr: XXXIV/222/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie Programu współpracy w 2022 r. Gminy Lisewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- Uchwała nr: XXXIV/223/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie nawiązania współpracy pomiędzy Gminą Lisewo a Gminami Książki oraz Miedziana Góra
- Uchwała nr: XXXIV/225/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta stanowiącej podstawę do obliczenia podatku rolnego na terenie Gminy Lisewo
- Uchwała nr: XXXV/229/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022 – 2030
- Uchwała nr: XXXV/230/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Lisewo
- Uchwała nr: XXXVI/235/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego – Zakładu Aktywności Zawodowej w Drzonowie na 2022 rok
- Uchwała nr: XXXVI/236/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Lisewo na rok 2022
- Uchwała nr: XXXVI/237/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisewo na lata 2022-2029
- Uchwała nr: XXXVI/238/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie zmiany „Regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Lisewo”
- Uchwała nr: XXXVI/240/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie bezpłatnego korzystania z przejazdów środkami komunikacji autobusowej, w gminnych regularnych przewozach osób o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Lisewo.
- Uchwała nr: XXXVI/241/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2022 r.
- Uchwała nr: XXXVI/242/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ul. Wybudowanie Wąbrzeskie i Autostrada A1” w miejscowości Lisewo, gm. Lisewo
- Uchwała nr: XXXVI/243/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Południowy rejon ul. Chełmińskiej” w miejscowości Lisewo, gmina Lisewo.
- Uchwała nr: XXXVI/244/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Lisewo na 2022 r.
- Uchwała nr: XXXVI/245/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie zasad wnoszenia i cofania udziałów i akcji

Uchwały Rady Gminy Lisewo – UTRACIŁY MOC

- Uchwała nr: XXVI/171/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania "Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lisewo na lata 2015 - 2020" o rok 2021.

Uchwały Rady Gminy Lisewo –NIE WYKONANE

- Uchwała nr: XXXV/228/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargu działek stanowiących własność Gminy Lisewo, położonych w obrębie 0015 – Pniewite, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki o nr: 63/22, 63/24, 63/25 ,63/27, 63/28, 63/31, 63/32, 63/33, 63/34, 63/35.

Uchwała nie została wykonana ze względu na konieczność opracowania dla terenu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: transmisja sesji, kadr z nagrania, własne.

VI. Działalność Gminnych Jednostek Organizacyjnych

VI.1. Gminne Usługi Wodno-Kanalizacyjne w Lisewie

Gminne Usługi Wodno-Kanalizacyjne są jednostką odpowiedzialną za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków oraz należyte utrzymanie urządzeń sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Siedziba GUWK znajduje się w Lisewie przy ul. Bocznej 13. Do obsługi sieci zatrudnionych jest 4 konserwatorów oraz kierownik, księgowa i pracownik administracyjny.

Sieć wodociągowa:

W Gminie Lisewo woda zużywana jest głównie do celów spożywczych i bytowo-gospodarczych. Występuje też zapotrzebowanie na wodę do celów produkcyjnych związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym

Długość rozdzielczej sieci wodociągowej na terenie Gminy Lisewo w 2021 r. wynosi 158,9 km. Stopień zwodociągowania jest bardzo wysoki - 99,9 %. Liczba przyłączy wodociągowych w Gminie na koniec roku 2021 roku wynosiła 1437 sztuk.

Niemalże wszyscy mieszkańcy gminy korzystają z gminnej sieci wodociągowej. Potrzeby wodne mieszkańców Gminy Lisewo zaspakajają 3 ujęcia wód podziemnych usytuowane w Lisewie, Kamlarkach i Krajęcinnie, o łącznej maksymalnej wydajności studni 2.438 m³. Ujęcia posiadają aktualne pozwolenia wodno-prawne.

Ujmowana woda zawiera nadmierne ilości żelaza i manganu dlatego podlega uzdatnianiu w każdym z trzech ujęć komunalnych. Woda jest uzdatniana w dwustopniowym procesie polegającym na przejściu przez filtry pośpieszne ciśnieniowe i napowietrzaniu przez aeratory, a następnie na odżelazianiu i odmanganianiu. Stacje są wyposażone także w chloratory do dezynfekcji (w miarę potrzeb).

W zakresie prowadzonej działalności w roku 2021 GUWK Lisewo przeprowadziły szereg działań zmierzających do zapewnienia niezakłóconych dostaw wody i odbioru dostarczanych ścieków. Prowadzono systematyczne kontrole posiadanych instalacji oraz na bieżąco reagowano na stwierdzone awarie. Z najbardziej istotnych i kosztownych działań w zakresie gospodarki wodociągowej należy przytoczyć regenerację studni głębinowej w hydroforni w Lisewie. Powyższe działania były niezbędne w celu zapewnienia ciągłości dostaw wody szczególnie w okresie zwiększonego poboru w miesiącach letnich.

Bardzo istotnym czynnikiem wpływającym w 2021 roku na ciągłość niezakłóconych dostaw wody były czynniki wynikające z prowadzonych prac remontowych związanych z przebudową drogi wojewódzkiej DW 548. W trakcie prowadzonych prac dochodziło do znacznej ilości przypadków przerwania dostaw wody związanych z przebudową sieci wodociągowej, co powodowało znaczące uciążliwości dla mieszkańców. Ponadto w dalszym ciągu aktualnym był problem kradzieży wody z hydrantów gminnych.

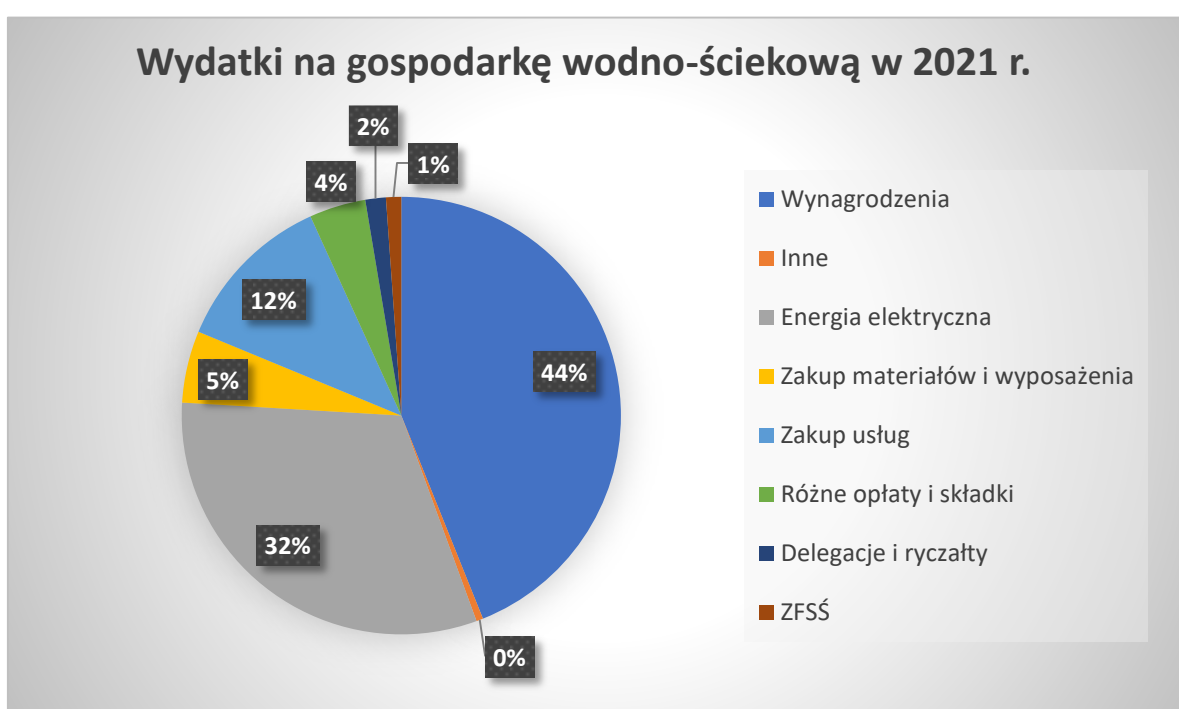
Sieć kanalizacyjna:

Łączna długość sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie Gminy wynosi 13,7 km. Do sieci podłączonych jest 150 budynków. Stopień skanalizowania gminy jest niski i wynosi

niecałe 30%, a sieć obejmuje wyłącznie wieś gminną - Lisewo. Na terenach nie skanalizowanych właściciele nieruchomości posiadają zbiorniki bezodpływowe – szamba, do gromadzenia nieczystości ciekłych lub instalacje indywidualne - oczyszczalnie przydomowe. Liczba oczyszczalni przydomowych na terenie gminy wynosi 413.

Na terenie Gminy działa jedna komunalna czyszczalnia ścieków obsługująca wyłącznie wieś gminną - Lisewo oraz przyjmująca ścieki dowożone. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna. W zakresie gospodarki ściekowej w 2021 roku poniesiono znaczne koszty związane z przeprowadzonymi pracami remontowymi posiadanej infrastruktury ściekowej – przeprowadzono kompleksowy remont jednej z 6 przepompowni ścieków, która wykazywała największy stopień wyeksploatowania.

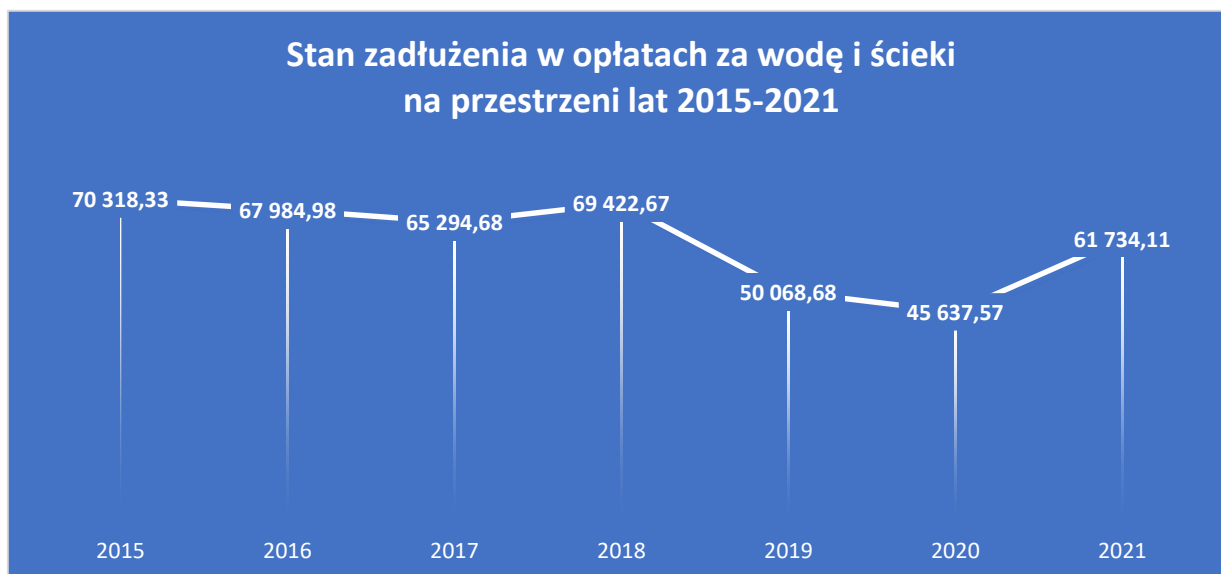
Finanse GUK w 2021 r.

Źródło: opracowanie GUK na podstawie danych własnych.

W 2021 r. GUK poniosły wydatki w kwocie 1 095 270,78 zł, z czego największą kwotę wydatkowano na wynagrodzenia (481 261,58 zł) oraz energię elektryczną (345 125,33 zł). Koszty energii elektrycznej ma największy wpływ na bieżącą oraz długofalową gospodarkę finansową zakładu. Zawieranie umów dot. prądu z rocznym okresem ważności utrudnia w znacznym stopniu planowanie wielkości taryf za wodę i ścieki. W minionych latach obserwuje się znaczne wahania cen energii elektrycznej, utrudniające precyzyjne szacowanie koniecznych do poniesienia rocznych kosztów.

Pozostałe pozycje: zakup usług pozostałych – 130 932,40 zł (np. usługi koparko-ładowarką, analizy, remonty, usługi telekomunikacyjne, usługi zdrowotne), różne opłaty i składki – 45 536,04 zł, zakup materiałów i wyposażenia – 58 174,44 zł, delegacje i ryczałty – 16 529,22 zł, ZFSS – 12 272,91 zł, inne (np. BHP, szkolenia, odszkodowania, opłaty za odbiór odpadów) – 5 438,86 zł.

Źródło: opracowanie GUK na podstawie danych własnych.

Z powyższej tabeli wynika, że zadłużenie za wodę i ścieki w ciągu ostatnich 5 lat spadło o ok. 35 %. Stało się tak dzięki dużemu zaangażowaniu kierownictwa jednostki. Nie mniej zadłużenie wciąż występuje i działania prowadzone w celu windykacji opłat wciąż są realizowane.

W związku z wejściem w 2017 roku w życie ustawy Prawo Wodne, nastąpiła istotna zmiana związana z funkcjonowaniem Gminnych Usług Wodno – Kanalizacyjnych. Kompetencje w zakresie ustalania taryf za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków zostały na mocy powyższej ustawy wyłączone z kompetencji Rady Gminy i włączone w zakres działalności Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Gdańsku. Sporządzanie i zatwierdzanie taryf odbywa się aktualnie w odstępach 3-letnich. Samorząd aktualnie w żaden sposób nie ma na nie wpływu.

Specyfika funkcjonowania lokalnych zakładów wodociągowych i ich potrzeby nie znajdują właściwego zrozumienia ze strony organu regulacyjnego. Te same kryteria rozpatrywania wniosków taryfowych stosowane są odnośnie wielkich spółek wodociągowych obsługujących duże aglomeracje miejskie, jak i niewielkich zakładów wodociągowych (m.in takich, jak w naszej gminie). Rodzi to znaczne komplikacje w trakcie procesu ustalania taryf – stawia się „małym zakładom” wymogi nie do spełnienia. Mają one znaczny wpływ na końcową cenę wody dla odbiorców. Wyłączność i uznaniowość w zakresie podejmowania decyzji o wielkości stawek za wodę i ścieki przez RZGW PGW Wody Polskie, mają istotne znaczenie dla płynności finansowej GUK Lisewo. Wymuszają min. ograniczenia w planowanych remontach i modernizacjach administrowanej infrastruktury. Rodzi to ponadto znaczne trudności w bieżącej gospodarce finansowej GUK Lisewo.

VI.2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisewie

Celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby

i możliwości. W tym zakresie podejmowane są działania wspierające, zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

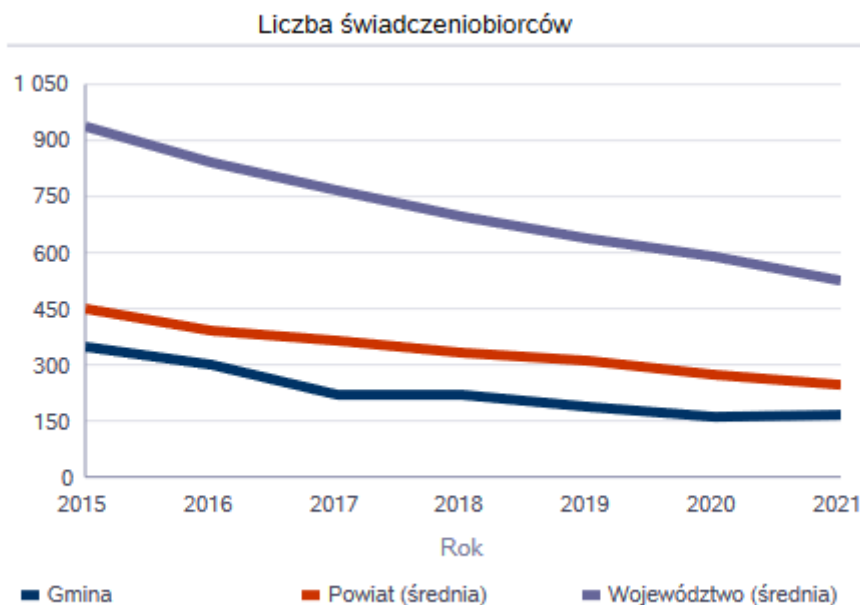
W roku 2021, kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lisewie liczyła 8 osób (7,75 etatu) w tym: kadra kierownicza - 1 osoba, pracownicy socjalni - 3 osoby, asystent rodziny - 1 osoba, księgowa, pozostali pracownicy - 2 osoby. Spośród zatrudnionych w ośrodku pracowników 6 posiada wykształcenie wyższe, 2 wykształcenie średnie. Wśród pracowników 2 osoby posiadają także specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Ważnym elementem wzmocnienia systemu pomocy jest podnoszenie kwalifikacji pracowników ośrodka oraz Zespołu Interdyscyplinarnego. Świadoma i wyspecjalizowana kadra może przynieść wymierne efekty swojej pracy w postaci dobrze funkcjonującej, zintegrowanej społeczności, dlatego ważne jest utrzymywanie środków na szkolenia i dokształcanie pracowników co najmniej na tym samym poziomie.

Niezwykle istotnym elementem gminnego systemu pomocy społecznej są zasoby lokalowe i techniczne GOPS w Lisewie. Ośrodek znajduje się w miejscu niedostępnym dla osób niepełnosprawnych, z przechodnimi pomieszczeniami - wiąże się to z brakiem intymności w kontakcie z klientem oraz trudnościami związanymi z ochroną danych osobowych, istnieje też potrzeba zapewnienia pomieszczenia na archiwum zakładowe, gdyż okres przechowywania części dokumentacji wynosi nawet 25 lat.

Pomoc społeczna:

Wsparcie w ramach pomocy społecznej w Gminie Lisewo w 2021 roku uzyskały 166 osoby, co stanowiło 3,2 % wszystkich mieszkańców gminy.

Źródło: Centralna Aplikacja Statystyczna MRPiPS.

W stosunku do 2020 roku, łączna liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 14.

Liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej osiągnęła poziom 79 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2020 o 11 osób.

**Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej (w podziale na wiek i płeć)
wg liczby wypłaconych świadczeń w 2021 r. - tabela**

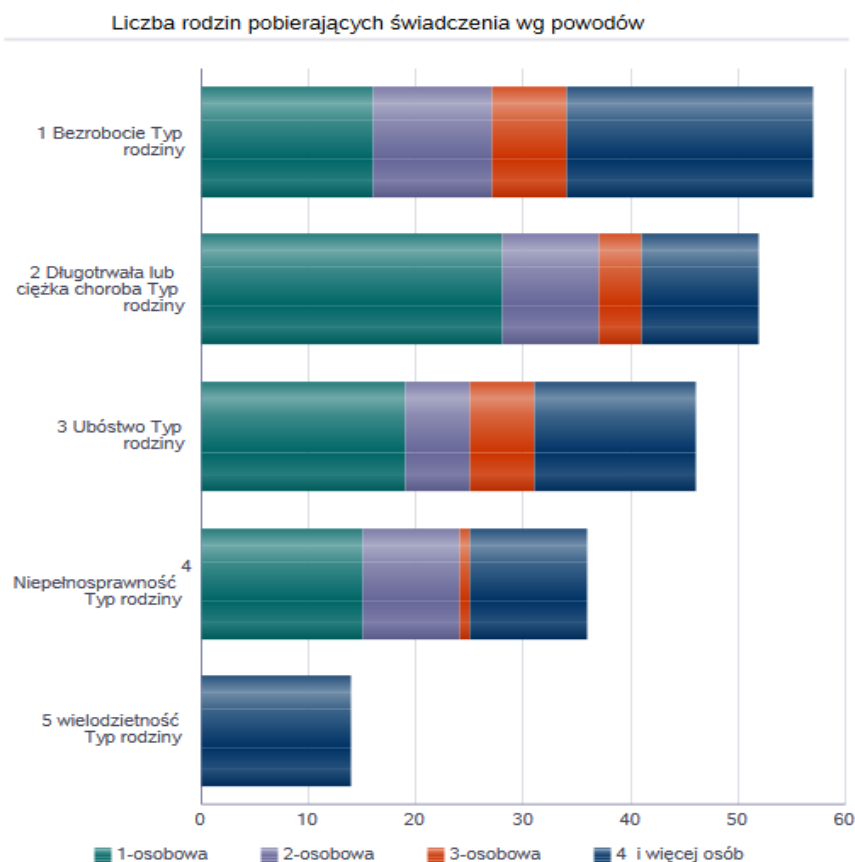
Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	99	39	60
Produkcyjny	163	85	78
Poprodukcyjny	43	32	11
Razem	305	156	149

Źródło: opracowanie własne GOPS na podstawie ewidencji.

Powyższe dane pokazują, że świadczeniobiorcami nieco częściej są kobiety – dłużej żyją. Różnica jest jednak niewielka (co więcej w 2020 r. sytuacja była odwrotna). Liczba ogólna zwiększyła się o 63 osoby w stosunku do 2020 r.

Wzrost osób korzystających z pomocy społecznej jest niewątpliwie skutkiem nagłego wzrostu cen w II połowie 2021 r., szczególnie cen opału co spowodowało zwiększenie liczby świadczeniobiorców w grupie osób w wieku poprodukcyjnym.

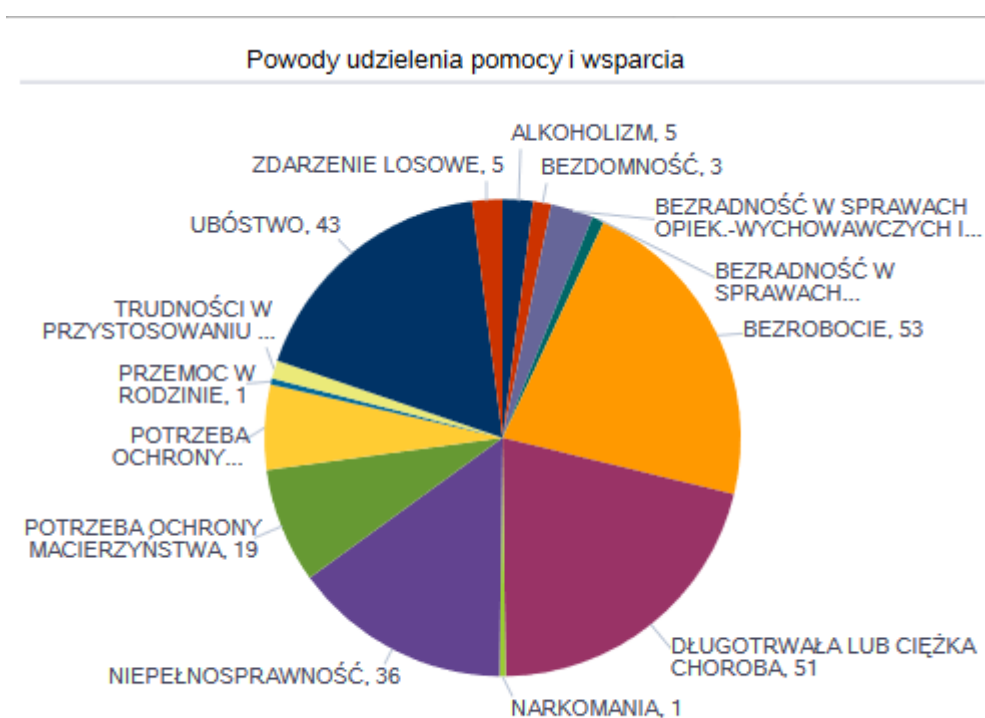
Niestety jednocześnie nasilają się także inne problemy społeczne: przemoc, niewydolność opiekuńczo - wychowawcza, problem z alkoholem, narkotykami oraz coraz częściej spotykane cyberuzależnienie i cyberprzemoc - rodzi to potrzebę zatrudnienia specjalistów z zakresu psychologii czy terapii uzależnień, a także włączania się w akcje profilaktyczne uświadamiające.

Źródło: Centralna Aplikacja Statystyczna MRPiPS.

Dane w zakresie powodów udzielania pomocy i wsparcia i liczby rodzin pobierających świadczenia z tych powodów pokazują kilka ważnych kwestii. Po pierwsze to, że rodziny jednoosobowe najczęściej zwracają się po pomoc ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę/niepełnosprawność lub ubóstwo. To oznacza, że w tej grupie jest wielu seniorów (pogarszający się stan zdrowia oraz niska emerytura). W związku ze zmianami dotyczącymi starzenia się społeczeństwa niewątpliwie stajemy przed problemem zapewnienia opieki osobom starszym i chorym. Wiąże się to często ze wzrostem nakładów finansowych na opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej.

Po drugie, najczęstszym powodem pobierania wsparcia przez rodziny trzy i czteroosobowe jest bezrobocie i ubóstwo oraz sam fakt wielodzietności. To oznacza, że niektórym rodzinom wielodzietnym mimo otrzymywania wsparcia od państwa wciąż bardzo ciężko się żyje. Wiąże się to z marginalizacją i prowadzi do zawężenia działalności w różnych sferach życia zarówno rodziny, jak i funkcjonujących w jej obrębie jednostek. Najpoważniejszą w skutkach konsekwencją bezrobocia dla rodziny jest pogorszenie się jej sytuacji materialnej. Brak środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb i realizację zadań rodziny osłabia aspiracje edukacyjne, zawodowe, obniża poziom warunków mieszkaniowych, ochrony zdrowia, ogranicza możliwości wypełniania zadań wychowawczych i uczestniczenia w życiu kulturalnym. Skutkiem tego jest również specyficzna dyskryminacja i wykluczanie z życia społecznego. Życie rodzin ubogich charakteryzuje się poczuciem niepewności i braku stabilizacji.²

Źródło: Centralna Aplikacja Statystyczna MRPiPS.

² Krajewska A., Skutki bezrobocia i ubóstwa w życiu rodzin, 2014 r.

Wsparcie dla rodzin:

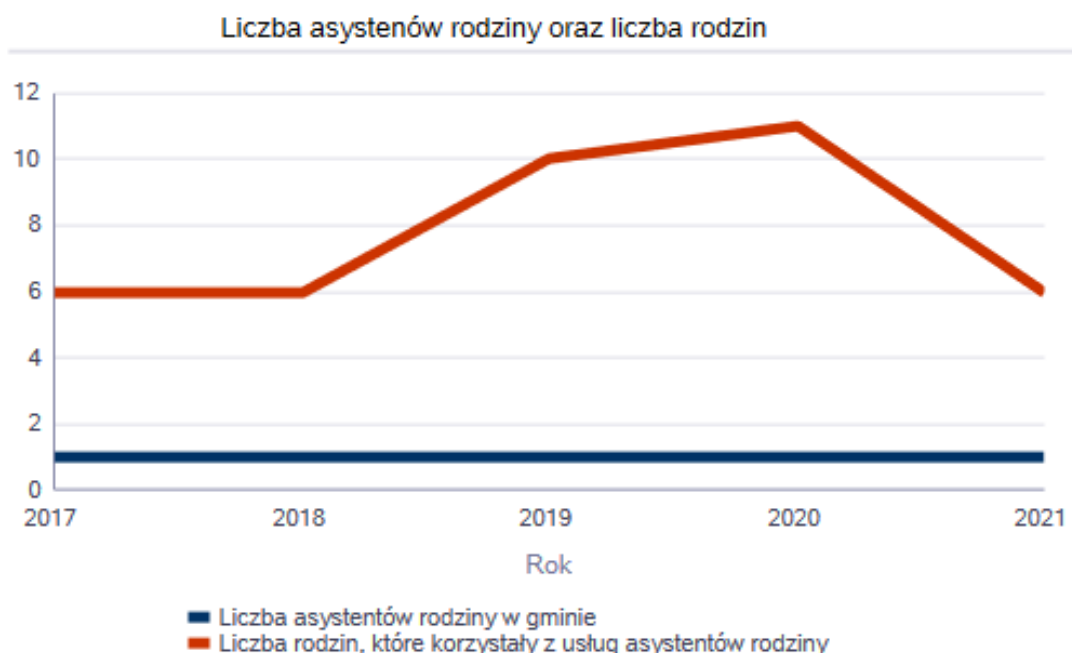
W celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka dożywianiem w szkole objęto 48 dzieci, świadczenie finansowe z przeznaczeniem na zakup posiłku otrzymało 75 dzieci. Stypendium socjalne otrzymało 71 dzieci na łączną kwotę 71 609,00 zł.

GOPS prowadzi pracę z rodzinami z problemem uzależnień poprzez kierowanie w/w osób do GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lisewie (GKRPA) prowadzone były działania interwencyjno – motywacyjne w stosunku do 7 osób (w 2020 r. również 7 osób).

Trudno ocenić częstotliwość uczęszczania na konsultacje. Są to osoby, które zostały skierowane przez GKRPA lub same zgłosiły się do punktu konsultacyjnego. Uczestnictwo w spotkaniach jest dobrowolne, a korzystający mogą w każdej chwili zaprzestać przychodzenia bez podania przyczyny. Mogą też w każdej chwili zgłosić chęć wznowienia terapii.

W ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy oraz grup roboczych w 2021 r. wszczęto procedurę Niebieskiej Karty w 16 rodzinach. Liczba procedur, w 2021 r. nieznacznie spadła, jest to pierwszy taki okres od kilku takich lat, za szybko więc, aby wyciągać wnioski dotyczące tendencji malejącej. Coroczne działania profilaktyczne Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Zespołu Interdyscyplinarnego zwiększają świadomość, coraz częściej zarówno ofiary przemocy, jak i ich otoczenie reagują wzywając policję (ta zakłada najczęściej Niebieskich Kart).

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lisewie znajduje się aktualnie 107 rodzin. W rodzinach tych zamieszkują 272 osoby. Ośrodek Pomocy Społecznej obecnie zatrudnia 1 asystenta rodziny w wymiarze pół etatu, pod opieką którego znajduje się 5 rodzin w tym 16 dzieci.

Źródło: Centralna Aplikacja Statystyczna MRPiPS.

Liczba rodzin, którymi opiekuje się asystent od 2021 r. maleje, w związku z powyższym w 2022 r. zmniejszono zatrudnienie do ½ etatu.

Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Świadczenie wychowawcze:

Liczba rodzin, którym wypłacano świadczenia wychowawcze (tzw. 500+) wyniosła 588. Całkowita kwota przyznanego świadczenia wychowawczego wyniosła 5 370 707,00 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 40 690,18 zł.

Źródło: Centralna Aplikacja Statystyczna MRPiPS.

Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy

RODZAJ	KWOTA ŚWIADCZEŃ			
	2018	2019	2020	2021
Zasiłek pielęgnacyjny	331 798,00	384 890,00	405 131,00	399 951,52
Świadczenie pielęgnacyjne	480 025,00	531 162,00	656 655,00	812046,50
Specjalny zasiłek opiekuńczy	18 288,00	17 162,00	12400,00	0,00
RAZEM	830 111,00	933 412,00	1 074 186,00	1 211 998,02

Źródło: opracowanie własne GOPS na podstawie ewidencji.

Zasiłek rodzinny

Średnio miesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych

Zasiłek rodzinny*	Rok				
	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin	216	208	178	134	114

Źródło: opracowanie własne GOPS na podstawie ewidencji.

* wraz z dodatkami oraz korzystający z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Liczba pobierających w 2021 roku zasiłek rodzinny w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 20 rodzin (co stanowi spadek o 15 %). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wyniosła 576 532,76 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 62 286,66. zł.

Dodatki mieszkaniowe, dodatki energetyczne

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2020	Rok oceny 2021	Prognoza 2022
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	13	13	13
Kwota świadczeń w złotych	2	19 999	18 712	24 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	2	3	2
Kwota świadczeń w złotych	4	337	474	100

Źródło: Centralna Aplikacja Statystyczna MRPiPS.

Świadczenie alimentacyjne

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego oraz kwota świadczeń w latach 2017-2021

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin	21	19	15	16	14
Kwota świadczeń	133 600,00 zł	129 620,00 zł	110 480,00 zł	116 680,00 zł	112 240,00 zł

Źródło: opracowanie własne GOPS na podstawie ewidencji.

Pozostałe

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W Gminie Lisewo działalność taką prowadzi Zakład Aktywności Zawodowej w Drzonowie.

Na terenie Gminy funkcjonuje także Dom Pomocy Społecznej (Mgoszcz) dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz Placówka opiekuńczo - wychowawcza (Pniewite). Są to jednak placówki finansowane i prowadzone przez inne podmioty (m. in. Powiat Chełmiński)

Finanse w 2021 r.

Środki finansowe wydatkowane w Gminie Lisewo na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2021 roku 10 396 917,05 zł.

Dział i nazwa	855 Rodzina	852 Pomoc społeczna	854 Edukacja i opieka wychowawcza	851 Ochrona zdrowia	RAZEM
Kwota w zł	7 927 318,00	1 257 217,24	121 859,00	1 090 522,81	10 396 917,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS.

VI.3. Gminny Ośrodek Zdrowia w Lisewie

Podstawową opiekę medyczną mieszkańcom gminy zapewnia Gminny Ośrodek Zdrowia w Lisewie. Ośrodek funkcjonuje od 1976 roku. Jednostka działa jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej od 1999 r. Przedmiotem działalności w zakresie opieki podstawowej dla ogółu ludności jest głównie: udzielanie świadczeń leczniczych, opieka nad dziećmi w szkołach (higiena szkolna), szerzenie oświaty zdrowotnej, orzekanie o stanie zdrowia lub wydawanie innych orzeczeń lekarskich.

Ośrodek jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 18:00. Obecnie w przychodni znajdują się 3 gabinety lekarskie (ogólny, dla dzieci, ginekologiczny), 2 poczekalnie (dla dzieci i dorosłych) i gabinet zabiegowy. W roku 2021 trwały prace mające na celu rozbudowę budynku Gminnego Ośrodka Zdrowia o dodatkowe gabinety (gabinet stomatologiczny, pediatryczny i szczepień) oraz poczekalnię i toalety, w tym jedną przystosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Łącznie przybędzie ok 130 m kw. powierzchni, które zostaną oddane do użytku już w 2022 roku.

W 2021 r. GOZ Lisewo zatrudnił 6 lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej, pediatrę, chirurga – urologa, ginekologa, internistę oraz dwóch specjalistów chorób wewnętrznych. Usługi leczenia zamkniętego oraz specjalistyczne porady lekarskie dostępne są w Chełmnie i w Grudziądzu. Na terenie Gminy Lisewo funkcjonują także 3 punkty apteczne.

W sąsiedztwie Gminnego Ośrodka Zdrowia znajduje się również gabinet rehabilitacyjny. Z roku na rok przybywa w nim nowoczesnego sprzętu. W 2021 r. przyznano dofinansowanie na zakup specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego, który będzie użytkowany przez kilkadziesiąt osób dziennie (wartość projektu – 300 000 zł, w tym dofinansowanie zewnętrzne w wysokości 150 000 zł). Ze względu na sporą odległość od dużych miast i szpitali, mieszkańcy chętnie korzystają z usług lisewskiego gabinetu rehabilitacyjnego. W 2021 r. realizowano powszechną profilaktykę zdrowotną m.in. w maju wykonano badania mammograficzne oraz cztery razy gościliśmy ambulans do poboru krwi. Krwiodawstwo zresztą za każdym razem cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców. W ubiegłym roku kontynuowany był również ogólnopolski program profilaktyki czerniaka, w którym brały udział dzieci i młodzież ze Szkół Podstawowych w Lisewie i w Krusinie. Program miał na celu edukację w zakresie ograniczania zachorowalności na nowotwory przez redukcję ryzyka w zakresie profilaktyki pierwotnej.

Źródło: fot. Własna

Finanse GOZ w latach 2019-2021 przedstawia poniższa tabela

Finanse GOZ			
Pozycja	w 2019 roku	w 2020 roku	W 2021 roku
	w zł	w zł	w zł
Przychody	1 494 657,90	1 623 923,96	1 842 758,65
Koszty	1 531 995,01	1 534 536,04	1 558 995,57
Zysk/strata	-37 337,11	+ 89 387,92	+ 283 763,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOZ.

W roku 2021 w związku z zadaniami „Covidowymi” wzrosły przychody w stosunku do roku poprzedniego o 218 834,69 zł, natomiast koszty nie uległy znacznemu wzrostowi (24 459,53 zł). W konsekwencji w 2021 roku zanotowano zysk w wysokości 283 763,08 zł.

COVID-19

W 2021 roku w dalszym ciągu trwała ogólnoswiatowa pandemia koronawirusa wywołującego chorobę Covid-19 (choroba zakaźna). Pandemia spowodowała globalne problemy społeczne i gospodarcze, w tym największą światową recesję od czasów wielkiego kryzysu. Doprowadziła do opóźnienia lub odwołania wydarzeń sportowych, religijnych, politycznych i kulturalnych, miała duży wpływ na ochronę zdrowia, edukację, funkcjonowanie wielu instytucji i firm lokalnych.

Zachowana została ciągłość pracy Urzędu Gminy w Lisewie i innych jednostek gminnych. Zadania realizowane były z zachowaniem wszelkich norm reżimu sanitarnego bez przerwy. Obsługa mieszkańców następowała w utworzonym na parterze budynku Punkcie Obsługi Interesanta, by w jak największym stopniu ograniczyć kontakt bezpośredni. Przy wejściach do budynku urzędu i bezpośrednio w biurach umieszczono płyny dezynfekcyjne.

W 2021 roku realizowano akcję szczepień przeciw Covid-19. Szczepionkę można było przyjąć zarówno w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Lisewie jak i w specjalnie przygotowanych na ten cel Tymczasowych Punktach Szczepień, organizowanych w ramach Narodowego Programu Szczepień pod hasłem *#SzczepimySię*. Liczba mieszkańców w pełni zaszczepionych wyniosła 2939 osób co stanowi 56,7% mieszkańców gminy. W realizacji programu szczepień bardzo mocno zaangażowane były OSP z terenu Gminy Lisewo w tym w szczególności jednostki z Lisewa i Lipienka.

Źródło: fot. własna.

VI.4. Gminna Biblioteka Publiczna w Lisewie

Biblioteka jest samodzielną instytucją kultury o statusie biblioteki gminy wiejskiej. Organizatorem jest Gmina Lisewo. Siedzibą biblioteki jest budynek przy ulicy Toruńskiej 15. Biblioteka funkcjonuje w nowoczesnych pomieszczeniach o powierzchni ponad 200 m². W bibliotece funkcjonuje duże pomieszczenie z księgozbiorem, czytelnia, kącik dziecka, wypożyczalnia wyposażona w komputery, pomieszczenia socjalne. Do dyspozycji jest również pomieszczenie Pracowni Orange.

W Bibliotece, w 2021 roku zatrudnione były 4 osoby -2 etaty bibliotekarskie, 1 animacyjny oraz 1/8 etatu – księgowość, kadry i płace. Ponadto zajęcia w bibliotece prowadziły osoby z zewnątrz instytucji. W 2021 r. zarejestrowanych było 652 użytkowników (więcej o 46 niż w roku 2021).

Usługi i korzystanie z biblioteki

- Liczba odwiedzin fizycznych – 12 849
- Liczba wypożyczeń na zewnątrz – 11 862
- Liczba udostępnień na miejscu – 202
- Liczba uczestników imprez organizowanych tradycyjnie przez bibliotekę – 1256.

Zbiory biblioteczne

Biblioteka dysponuje bogatymi zbiorami, uzupełnianymi o najnowsze wydawnictwa:

- Liczba zbiorów bibliotecznych – 34 786
- Wpływy w ciągu roku – 703
- Ubytki w ciągu roku – 0
- Liczba tytułów czasopism – 2
- Liczba audiobooków – 444
- Wprowadzone do systemu na dzień 31.12.2021 r. – 6210

Finanse Biblioteki w 2021 r.

- Dotacje od Organizatora – 254 787,60 zł
- Dotacje z Projektów – 33 637,00
- Wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń i świadczenia – 198 603,58,
- Zakupy zbiorów bibliotecznych – 21 008,00 zł,
- Zużycie materiałów – 19 481,54zł
- Zakup usług obcych – 32 372,74 zł
- Pozostałe koszty i energia – 3 099,63 zł

W Bibliotece organizowanych jest mnóstwo wydarzeń kulturalnych. Niestety wiele z nich nie doszło do skutku z powodu epidemii koronawirusa. Udało się zorganizować:

- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Jarmark Bożonarodzeniowy,
- Organizacja ferii zimowych (pokaz pierwszej pomocy, zajęcia kulinarne, ognisko w parku, gry i zabawy planszowe, wyjazd do parku wodnego w Świeciu, turniej gier komputerowych, wyjazd do Mega Hoplandu w Grudziądzu, wyjazdy do kina w Chełmnie, spotkanie z psychodietetykiem – Marzeną Żurek, bal karnawałowy),
- zajęcia w czasie wakacji, Dzień dziecka w sołectwach i w parku lisewskim.
- Rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz”, zajęcia ekologiczne,
- Święto Niepodległości,
- Przedwakacyjne spotkanie z policjantem „Bezpieczne Wakacje”
- Rejs statkiem po Wiśle oraz Wyjazd do teatru.

Biblioteka samodzielnie i we współpracy z innymi podmiotami i osobami, prowadziła liczne zajęcia rozwijające umiejętności i integrujące lokalną społeczność, w tym:

- ❖ zajęcia z robotyki,
- ❖ zajęcia dla cheerleaderek,
- ❖ spotkania z seniorami,
- ❖ „Mała książka, wielki człowiek” – wyprawki dla małych czytelników,
- ❖ warsztaty animacyjne w sołectwach i ogródku jordanowskim,

- ❖ warsztaty gry na instrumentach,
- ❖ zajęcia plastyczne i rękodzielnicze,
- ❖ wakacyjne wyjazdy nad morze,
- ❖ Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek,
- ❖ zajęcia z jogi i zajęcia kulinarne
- ❖ Kurs obsługi komputera dla dorosłych,
- ❖ projekt Bezpieczny Internet,
- ❖ Turniej Sołectw w Piłce siatkowej w Kornatowie
- ❖ Szkolenie dla dzieci i młodzieży „Edukacja Online”.

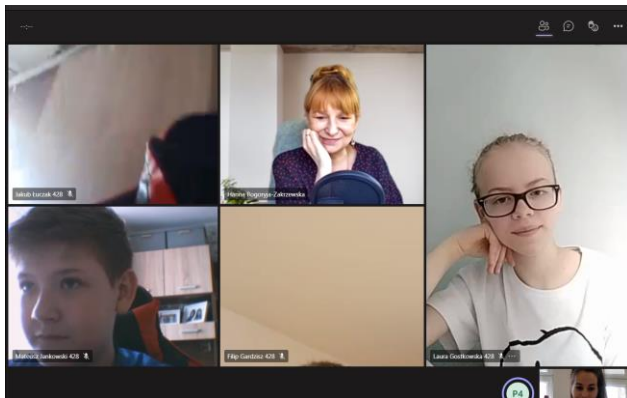
Źródło: fotografie własne.

Źródło: fotografie własne.

W 2021 r. Biblioteka była realizatorem wraz ze swoimi użytkownikami dwóch projektów: „Sieć na kulturę” i „Stworzenie mieszkańcom możliwości poznania nowych miejsc, ciekawych ludzi i innych kultur”. Za sprawą pierwszego projektu biblioteka wzbogaciła się o 6 laptopów dla użytkowników, natomiast drugi projekt zaangażował 40 - stu mieszkańców Lisewa. W jego ramach odbyły się spotkania z psychologiem, trenerem mentalnym, były organizowane wyjazdy np. do Wioski Górniczej i zostało zorganizowane tradycyjne wesele Polskie.

W ciągu roku w Bibliotece odbywały się też lekcje biblioteczne dla przedszkolaków i uczniów szkoły podstawowej oraz liczne konkursy dla naszych mieszkańców. Bibliotekarze w ciągu roku uczestniczyli w szkoleniach i webinarach zawodowych. Animator uczestniczył w dwóch szkoleniach zorganizowanych przez Książnicę Kopernikańską w Toruniu.

Źródło: fotografie własne.

VI.5. Szkoły

W Gminie Lisewo w 2021 r. funkcjonowały 2 szkoły: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lisewie i Szkoła Podstawowa w Krusinie.

W związku z trwającym stanem epidemii w Polsce nauka była prowadzona w zróżnicowany sposób. Od 26 października 2020 r. do 16 maja 2021 r. w klasach 4-8 zostało

wprowadzone nauczanie zdalne, a od 17 maja 2021 r. do 28 maja 2021 r. odbywało nauczanie hybrydowe. Od 31 maja 2021 r. klasy 4-8 wróciły do nauki stacjonarnej. Natomiast w klasach 1-3 od 9 listopada 2020 r. do 17 stycznia 2021 r. uczniowie przeszli na naukę zdalną. Zdalne nauczanie w klasach 1-3 zostało ponownie wprowadzone 22 marca 2021 r. i trwało do 25 kwietnia 2021 r. Uczniowie klas 1-3 powrócili do szkoły 26 kwietnia 2021. Przedszkole zostało zamknięte dla dzieci od 29 marca 2021 do 18 kwietnia 2021. Wyjątkiem było sprawowanie opieki nad dziećmi pracowników medycznych i służb porządkowych.

1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lisewie tworzyła Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka i Gminne Przedszkole w Lisewie

Szkoła Podstawowa liczyła 16 oddziałów, do której uczęszczało 301 uczniów, średnio w klasie było 18 uczniów. Uczniowie poza okresami zamknięcia szkoły uczyli się w każdy dzień tygodnia od godziny 8:00 do 14:25. Od godziny 7:00 funkcjonowały świetlice szkolne.

Do Gminnego Przedszkola w Lisewie uczęszczało 114 dzieci w tym 36 sześciolatków. Pozostałe dzieci to 5, 4 i 3- latkowie. W przedszkolu funkcjonowało 6 oddziałów, w tym 2 oddziały przedszkolne sześciolatków 1 oddział pięciolatków, 1 oddział 5/4latków, 1 oddział 4- latków i 1 oddział 3- latków. Przedszkole poza okresami zamknięcia placówki otwarte było codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 6:45 do 16:15. Łącznie do Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Lisewie uczęszczało 415 uczniów i przedszkolaków.

Kadra szkoły

W ZS-P zatrudnionych było 45 nauczycieli w pełnym wymiarze i 1 nauczyciel w niepełnym wymiarze. W szkole uczy: 23 nauczycieli dyplomowanych, 13 nauczycieli mianowanych, 9 nauczycieli kontraktowych. W szkole zatrudnionych jest poza tym 24 pracowników administracji i obsługi (kucharze, administracja, sprzątaczkę, konserwatorzy, obsługa hali).

Baza szkolna.

Budynki Zespołu to 2 budynki dydaktyczne Szkoły Podstawowej oraz 1 budynek Gminnego Przedszkola oraz zespół obiektów sportowych. Ogółem Zespół korzysta z 23 sal lekcyjnych w tym 2 pracowni komputerowych liczących łącznie 32 komputery z dostępem do Internetu (10 w SP, 22 w budynku byłego Gimnazjum). Szkoła posiada dostęp do łącza światłowodowego. W budynku po gimnazjum znajduje się 8 gabinetów przedmiotowych wyposażonych w stopniu podstawowym, z zapleciami, również z dostępem do Internetu oraz ze stołówek, świetlicy i biblioteki, w której, mieści się centrum multimedialne. W szkole podstawowej znajduje się 14 sal lekcyjnych, które wyposażone są w laptop i tablice interaktywne z dostępem do Internetu (w dwóch salach uczą się dwie grupy przedszkolne).

Obiekty sportowe znajdują się na terenie szkoły podstawowej. Jest to duża i mała sala gimnastyczna z pełnym zapleczem sanitarnym. Przy szkole podstawowej znajduje się boisko do siatkówki plażowej ze skocznią do skoku w dal oraz boisko wielofunkcyjne. Szkoła podstawowa posiada utwardzony teren przed budynkiem i przed halą sportową. Wygodny jest również dostęp do boiska sportowego.

Zespół może także korzystać z pomieszczeń znajdujących się w dawnym kościele ewangelickim, a więc z Sali Sesyjnej i auli widowiskowej. Tereny szkół zostały ogrodzone, co znacznie zwiększyło bezpieczeństwo uczniów. Budynki spełniają wszelkie wymagania sanitarno – higieniczno – techniczne. W poprzednich latach wykonano kapitalny remont budynku Przedszkola, w wyniku którego utworzono 5 sal dla dzieci, przestronną szatnię, zwiększono łazienkę, pozyskano pokój socjalny.

2. Szkoła Podstawowa w Krusinie

Obwód szkoły obejmował miejscowości: Bartlewo, Błachta, Kamlarki, Kornatowo, Krusin, Linowiec, Tytlewo i Wierzbowo. W roku szkolnym 2020/21 uczęszczało 142 uczniów do klas I – VIII, co daje średnią 18 uczniów w klasie. Do oddziałów przedszkolnych uczęszczało 38 dzieci (23 do 3-5 latków i 15 do 6 latków). W tym roku szkolnym dołączyło do nas 16 uczniów ze zlikwidowanej szkoły w Wabczu.

Wszyscy uczniowie byli klasyfikowani i otrzymali promocję do klasy programowo wyższej. Dwóch uczniów przystąpiło do egzaminów poprawkowych w sierpniu. Jeden uczeń zdał egzamin, zaś drugi (klasy VII) uzyskał ocenę niedostateczną. 23 uczniów klasy VIII ukończyło szkołę. Przez znaczną część roku szkolnego, w związku z pandemią, w szkole organizowane było nauczanie zdalne.

W roku szkolnym 2021 w szkole zatrudnionych było 17 nauczycieli, w tym 3 na niepełnym etacie, 4 pracowników obsługi (dodatkowo 1 pracownik na halę zatrudniony z Urzędu Pracy), 1 sekretarka oraz księgowa – 1/4 etatu. Funkcjonowanie świetlicy szkolnej dostosowane było do dowozów. Z obiadów szkolnych korzystało średnio 26 uczniów, z czego 6 obiadów finansowanych było przez GOPS. Szkoła posiada 8 sal lekcyjnych, w których znajdują się tablice interaktywne, 2 sale dla oddziałów przedszkolnych, pracownię komputerową wyposażoną w 21 komputerów z dostępem do Internetu, bibliotekę szkolną oraz świetlicę pełniącą jednocześnie funkcję stołówki. Zajęcia sportowe odbywają się w sali gimnastycznej.

W szkole przeprowadzane są przeglądy zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stan techniczny budynku jest dobry. Utworzony został nowy, dodatkowy parking, co zaspokaja potrzeby szkoły w tym zakresie. Kontrole obiektów szkoły pod kątem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z nich przeprowadzone były zgodnie z planem (dwa razy w roku). Wszelkie usterki usuwane były na bieżąco. Z analizy wypadków uczniów na terenie szkoły wynika, że nie wystąpiły z powodu jakichkolwiek zaniedbań.

W roku szkolnym 2020/21 w szkole przeprowadzone zostały następujące kontrole:

- kontrola w zakresie zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole przeprowadzona przez Kuratorium Oświaty,
- kontrola przeprowadzona przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy Lisewo,
- kontrole przeprowadzone przez SANEPiD w Chełmnie.

Przeprowadzone w szkole kontrole nie wykazały uchybień, nie wydano zaleceń. Do najważniejszych potrzeb należą: remont korytarzy szkolnych – I i II piętro.

3. Nagrody i wyróżnienia Wójta Gminy dla najlepszych uczniów.

A. Stypendia o charakterze motywującym: Są to stypendia wypłacane, co miesiąc od września do sierpnia dla uczniów szkół ponadpodstawowych, którzy uzyskali średnią ocen za poprzedni rok szkolny powyżej 4,75:

- ogółem wniosków – 33,
- pozytywnie rozpatrzonych – 33.

B. Nagrody dla najlepszych uczniów z Gminy Lisewo (absolwenta szkoły średniej), którzy uzyskali średnią ocen powyżej 5,0 otrzymało 2 uczniów. Łączną wartość stypendiów i nagród wyniosła 66 400 zł.

4. Dowożenie uczniów

Uczniowie byli dowożeni do szkół w gminie przez firmę Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Bydgoszczy, która wygrała przetarg. W 2021 roku dowożenie uczniów odbywało się za podstawie biletów miesięcznych zakupionych przez Gminę. Dzienna trasa wynosiła 227,9 km.

Łącznie dowożono 294 dzieci do szkół i przedszkoli ze wszystkich miejscowości gminy. Koszt 1 biletu miesięcznie dla dzieci uprawnionych wynosił 60,28. W roku szkolnym 2020/2021 z dowozu korzystało również 23 uczniów z niepełnosprawnością.

Organizacja dowozu uczniów odbywała się następująco:

- 🚗 samochodem ZAZ Drzonowo – 21 uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Chełmnie:
- 🚗 samochodem firmy GRAWIT - z 2 uczniów do Ośrodka Szkolno – Wychowawczego nr 2 w Bydgoszczy.

5. Finansowanie zadań oświatowych

Rok	Wysokość subwencji oświatowej	Wysokość dotacji przedszkolnej oraz opłat z gmin i od rodziców	Razem subwencja i dotacje	Wynagrodzenia z pochodnymi	Środki własne dołożone do wynagrodzeń	Łączne wydatki na bieżące zadania oświatowe	Środki własne dołożone do bieżących zadań oświatowych
2018	4 648 282	305 217,67	5 214 099,80	5 214 099,80*	422 130,24	6 796 724,45	1 843 224,78
2019	4 959 091	262 651,76	5 221 742,76	6 317 425,27*	1 095 682,51	7 866 785,23	2 645 042,47
2020	4 979 205	251 311,30	5 230 516,30	6 333 382,80*	1 102 866,50	7 710 056,85	2 479 540,55
2021	5 075 402	367 243,28	5 442 645,00	6 947 288,21	1 709 575,21	8 396 987,93	2 954 342,65

Źródło: opracowanie własne

*Bez uwzględnienia wydatków osobowych niezaliczanych do wynagrodzeń (odprawy, ekwiwalenty)

W każdym roku Gmina Lisewo otrzymuje subwencję oświatową z budżetu państwa, dotację do przedszkola oraz inne dotacje (od innych gmin, na podręczniki, laboratoria przyszłości, itp.) i wpłaty od rodziców. Niestety kwoty te nie wystarczają nawet na sfinansowanie wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach oświatowych.

W 2021 roku gmina „dołożyła” 2 954 342,65 zł do bieżącego funkcjonowania szkół i przedszkoli co stanowi 35,18% łącznych wydatków oświatowych (w 2018 27,11%, w 2019 33,17%, w 2021 32,15%). Niepokojący jest fakt, że w 2021 roku wzrosły bieżące koszty utrzymania w tym minimalne wynagrodzenie, natomiast jedynie w minimalnym stopniu (o 1,89%) wzrosła wysokość subwencji oświatowej.

Wydatki w dziale oświata wyniosły 8 396 987,93zł w tym:

- 1) wydatki bieżące 8 396 987,93zł,
- 2) wydatki inwestycyjne: 0,00 zł.

1.1. Wydatki bieżące 7 071 337,02 zł w tym:

- ❖ Szkoły Podstawowe: 6 574 502,54 zł,
- ❖ Realizacja zadań wymagających specjalnej organizacji: 413 809,84 zł,
- ❖ Doskonalenie zawodowe: 26 029,36 zł,
- ❖ Podręczniki szkolne: 56 995,28zł.

1.2. Wydatki bieżące na wychowanie przedszkolne łącznie 1 141 945,47 zł, w tym:

- ❖ Na Gminne Przedszkole 936 418,16 zł,
- ❖ Na oddziały przedszkolne w szkołach 194 199,16 zł.
- ❖ Realizacja zadań wymagających specjalnej organizacji: 11 328,15 zł

Otrzymana dotacja na przedszkola i na oddziały przedszkolne w szkołach oraz wpłaty rodziców wyniosły: 162 048,00 zł. Różnica niedoboru 979 897,47 zł pokryta została z budżetu gminy.

1.3. Dowozy uczniów na terenie gminy oraz dzieci z niepełnosprawnością: 183 705,44zł.

VI.6. Zakład Aktywności Zawodowej w Drzonowie

Zakład Aktywności Zawodowej w Drzonowie działa od 15 grudnia 2008 roku. Na podstawie uchwały Rady Gminy nr XV/114/08 z dnia 6 czerwca 2008 został nadany statut, jako jednostki organizacyjnej. Zakład został przekształcony od 1 stycznia 2011 roku w samodzielny zakład budżetowy, na podstawie uchwały nr XXXIV/266/10 z dnia 10 listopada 2010 r i w tej formie prawnej funkcjonuje do dziś. Siedziba zakładu mieści się w budynkach dawnej szkoły podstawowej w Drzonowie. W okresie funkcjonowania Zakład został rozbudowany o dodatkowe pracownie i garaże.

Z dniem 04.01.2021 r. Zakład Aktywności Zawodowej w Drzonowie poszerzył swoją działalność o usługi gastronomiczne i hotelarskie przejmując prowadzenie ośrodka turystyczno-wypoczynkowego nad Jeziorem Starogrodzkim w Chełmnie. W 2021 roku zatrudniał 17 osób personelu i 44 osoby z niepełnosprawnością, w tym: 27 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 17 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Od 20 grudnia liczba zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami została zwiększona do 47. W roku sprawozdawczym 2021 w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Drzonowie w ramach staży zatrudnienie znalazło 9 osób.

Zatrudnione osoby niepełnosprawne pochodziły z:

Miasta Chełmna	- 19 osób,
Gminy Chełmno	- 2 osoby,
Lisewa	- 9 osób,
Papowa Biskupiego	- 4 osoby,
Stolna	- 5 osób,
Unisławia	- 5 osoby,
Kijewa Królewskiego	- 2 osoby,
Dąbrowy Chełmińskiej	- 1 osoba.

Od czasu rozpoczęcia działalności (15 grudnia 2008 r.) ZAZ umieścił na otwartym rynku pracy 24 pracowników z niepełnosprawnościami. W wyniku poszerzenia działalności zatrudniono 4 dodatkowych pracowników personelu (szef kuchni – 1 etat, pomoc kuchenna - 2 etaty, kierownik sali – 1 etat). Zwiększono też wymiar czasu pracy 6 pracowników z niepełnosprawnościami z 0,55 do 0,8 etatu.

Sytuacja finansowa:

Funkcjonowanie ZAZ możliwe jest dzięki dofinansowaniu ze środków PFRON Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Zgodnie z umową, organizator ZAZ (Gmina Lisewo) jest zobowiązana do pokrycia 10% kosztów funkcjonowania. Zakład ponadto aktywnie pozyskuje środki z SODiR oraz środki z budżetu województwa.

Finanse Zakładu Aktywności Zawodowej w Drzonowie – 2021 r.

WPLYWY	3.902.612,82 zł		WYDATKI:	3.893.124,76 zł	
	PFRON:	1.180.000,00 zł		PFRON:	1.180.000,00 zł
	Organizator	548.716,00 zł		Organizator	548.716,58 zł
	SODiR	636.120,58 zł		SODiR	636.120,58 zł
	środki z budżetu województwa	109.000,00 zł		środki z budżetu województwa	109.000,00 zł
	działalność gospodarcza netto	1.428.776,24 zł		działalność gospodarcza netto	1.419.288,18 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZAZ

Działalność gospodarcza

Działalność zakładu oparta jest na współpracy z firmami zewnętrznymi w zakresie produkcji i cięcia kartonu, usług w zakresie utrzymywania czystości wokół nieruchomości oraz świadczenia usług gastronomicznych, cateringowych i hotelarskich. W roku 2021 przychody z działalności gospodarczej wyniosły brutto 1.639.523,03 zł, netto 1.414.386,58 zł.

Drzonowo – netto – 828.835,90 zł, brutto – 993.234,92 zł

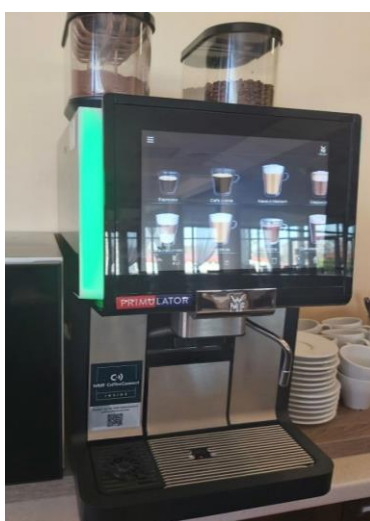
Chełmno – netto – 585.550,68 zł, brutto – 646.288,11 zł.

Modernizacja i remonty:

W 2021 roku zostały przeprowadzone remonty pomieszczeń w ośrodku „Nad Jeziorem” – trzech pokoi hotelowych i łazienki dla pracowników z niepełnosprawnością.

Dokonano zakupu serwera, odkamieniacza do wody z filtrami, samochodu ciężarowego Ford Transit Courier, szafy chłodniczej, dwóch parasoli oraz zostały dodatkowo zamontowane anteny i urządzenia wzmacniające sygnał telefonii komórkowej.

Ze środków ZFA wykonano remont zmywalni w ośrodku „Nad jeziorem”, zakupiono kasy fiskalne, instalację schładzania powietrza w pomieszczeniu kuchni i zmywalni, dwa ekspresy do kawy, stół załadowniczy ze zlewem i stół wyładowniczy z półką, sprzęt AGD: zmywarko-wyparzkę kapturową, urządzenie do gotowania sous-vide, szatkownicę do warzyw, wilka do mielenia mięsa, krajalnicę do wędlin i sera, blender oraz zgrzewarkę.

Źródło: fotografie własne ZAZ

VII. Pozostała działalność

VII.1. Ochrona środowiska

W zakresie ochrony środowiska obowiązuje Uchwała Nr XXXIII/223/2017 Rady Gminy Lisewo z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lisewo na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2025. Ważnym dokumentem planistycznym jest także Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lisewo przyjęty w 2016 r. (więcej – w dziale nr IV dot. realizacji strategii i programów). Poniżej przedstawiono dane na temat obszarów, w których w 2021 r. prowadzono działania (prócz gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód – dane w dziale: Działalność Gminnych Jednostek Organizacyjnych).

Montaż instalacji OZE

W 2021 r. podejmowano działania mające na celu poprawę jakości powietrza na terenie całej gminy do wymaganych standardów poprzez montaż instalacji OZE. W gospodarstwach mieszkańców gminy zamontowano łącznie 43 instalacje fotowoltaiczne. Łączna wartość inwestycji brutto – 1 224 142,68 zł (zadanie dofinansowane z RPO WK-P).

Odbiór i utylizacja wyrobów azbestowych z terenu Gminy Lisewo

W 2021 roku z terenu Gminy Lisewo zostało odebranych i zutylizowanych 84,91 Mg wyrobów azbestowych. Urząd Gminy w Lisewie uzyskał 100% dofinansowania z WFOŚiGW w kwocie 35 662,20 zł. W efekcie zabrany został szkodliwy eternit z 29 gospodarstw domowych lub nieruchomości.

Inne

Gmina Lisewo zakupiła w 2021 r. kwiaty: ok. 750 sztuk. Rozdysponowano je do każdego sołectwa, wartość zakupu to ok. 3500,00 zł. Poza tym pielęgnowano istniejącą zieleń w parku i na terenach rekreacyjnych oraz urządzano miejsca zielone. Wiele prac w tym zakresie wykonywali mieszkańcy samodzielnie (np. w ramach funduszu sołectkiego).

Źródło fot.: profile Sołectw: Kornatowo i Wierzbowo na Facebooku.

Gospodarka odpadami

Wszyscy mieszkańcy oraz nieruchomości niezamieszkałe (z wyłączeniem cmentarzy) są objęci systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Z danych ze sprawozdania Wójta Gminy Lisewo z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2021 rok, wynika, iż w 2021 roku z terenu Gminy Lisewo zebrano i odebrano odpady o łącznej masie 17525,6323 Mg. W strukturze odpadów w 2021 roku odpady zmieszane stanowiły ok. 55 % łącznej masy odpadów. Drugim co do wielkości strumieniem były odpady ulegające biodegradacji (17%), a trzecim tworzywa sztuczne (10%).

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zebrano w 2021 r. łącznie 41,7900 Mg odpadów. Zagospodarowaniem i przetwarzaniem odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Lisewo zajmuje się *Zakład Usług Miejskich „ZUM” Sp. z o.o. z siedzibą w Chełmnie*. Odpady komunalne z terenu Gminy Lisewo zagospodarowywane są w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Osnowie.

W Gminie Lisewo w 2021 roku poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyniósł **46,60 %**. Natomiast poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów wyniósł **59,49%** to o 5,19 % więcej niż w roku poprzednim. Jeżeli chodzi o osiągnięty w danym roku poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (TR) obliczany według wzoru: $Tr = \frac{MOUBR * 100}{OUB1995 * D} [\%]$, wyniósł on **15,41%**. Ponadto z terenu gminy w 2021 roku odebrano łącznie 113,7200 Mg odpadów o kodzie 17 01 01 - Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów oraz odpadów o kodzie 17 01 07 - Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06. Przygotowanych do ponownego użycia i odzysku innymi metodami przekazanych zostało 110,6900 Mg odpadów co stanowi **97,30%** wszystkich odebranych odpadów budowlanych.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Lisewo w 2021 roku wyniosły łącznie 1 398 668,55 zł. Zaległość na dzień 31.12.2021 r. wyniosła: 118 500,82 zł, natomiast nadpłata na dzień 31.12.2021 r.: 12 014,78 zł. Suma wpłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 1 242 231,06 zł.

Podkreślenia wymaga fakt, że utrzymanie równowagi w kolejnych latach pomiędzy dochodami a wydatkami z tytułu zagospodarowania odpadami komunalnymi może być trudne. Wskazują na to m. in. ze wzrosty kosztów odbioru i zagospodarowania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, wzrost cen paliw, energii elektrycznej, ograniczone możliwości zagospodarowania odpadów, jak również inne nieprzewidywalne sytuacje jak np. pojawienie się kolejnej pandemii.

W dalszym ciągu prowadzić należy działania edukacyjno – informacyjne zachęcające mieszkańców gminy do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz ich kompostowania w przydomowych kompostownikach w celu dotrzymania i osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami.

Źródło fot.: profil Sołectwa Kornatowo na Facebooku oraz własne.

Realizacja Programu opieki nad zwierzętami z terenu Gminy Lisewo w 2021 r.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisewo w 2020 r. został wprowadzony Uchwałą Nr XXVII/182/2021 Rady Gminy Lisewo z dnia 30 marca 2021 r.

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi

W 2021 r. pod opiekę gminy trafiło 5 kotów i 16 psów. Niemalże połowę z tych zwierząt odebrali właściciele, pozostałe trafiły do schroniska lub znaleziono im nowe domy stałe. Nie udało się uratować 1 kota.

W przypadku zwierząt dzikich: do urzędu zgłoszono jedną sarnę złapaną przez strażaków w centrum Lisewa - była kotna i została przewieziona specjalnym transportem do Ośrodka Okresowej Rehabilitacji Zwierząt w Jelonkach. Niestety nie udało się jej uratować. Poza tym zgłoszono jeszcze jedną sarnę i koziołka (zwierzęta po wypadkach drogowych). W przypadku tych zwierząt weterynarz podjął decyzję o uspieniu ze względu na rozległe obrażenia i ogromne cierpienie zwierząt.

Zapobieganie bezdomności

W 2021 r. zaczipowano 37 sztuk zwierząt oraz wykastrowano 20 sztuk zwierząt (10 kotów i 10 psów). Kilkadziesiąt zwierząt z terenu naszej gminy już się nie rozmnoży. I bardzo dobrze, bo to przekłada się na setki kolejnych czworonogów, z których części nie będziemy musieli ratować i leczyć z publicznych pieniędzy! Wszystkim nam powinno zależeć, aby kolejne niechciane mioty psów i kotów nie przychodziły na świat. Szczeniaki, czy kocięta na początku są słodkie i bezbronne. Kiedy podrosną często przeszkadzają właścicielom z różnych powodów... Najczęściej jednak są rozdawane bez żadnej weryfikacji w tzw. „dobre ręce”. Karuzela rozrodu trwa w najlepsze. I my za to płacimy! Stąd działania podejmowane przez władze gminy w kierunku zmniejszenia bezdomności zwierząt.

Źródła finansowania Programu opieki nad zwierzętami w 2021 r.

Lp.	Nazwa zadania	Poniesione wydatki	Źródło finansowania	Uwagi
1.	Kastracja zwierząt właścicielskich (psów i kotów)	2 989,00 zł	Budżet Gminy Lisewo	* 30 % kosztów pokrywali właściciele zwierząt
2.	Znakowanie zwierząt właścicielskich	687,04 zł		Zadanie w 100 % finansowane z budżetu gminy
3.	Zapewnienie schronienia bezdomnym zwierzętom	10 147,44 zł		Zgodnie z zawartą umową
4.	Opieka nad kotami wolno żyjącymi	839,90 zł		Opieka weterynaryjna i kontrola populacji
5.	Inne	2 984,05 zł		Zakupy w tym np. transporter, klatka kennelowa, pozostałe usługi weterynaryjne
Razem		17 647,43 zł		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lisewie.

W realizacji powyższych zadań współpracowano z:

- Przychodnią Weterynaryjną Rudy Kot w Grudziądzu,
- Centrum Opieki Nad Zwierzętami w Grudziądzu,
- MZK w Grudziądzu,
- karmicielami kotów wolnożyjących
- sołtysami oraz z mieszkańcami.

VII.2. Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Gminy Lisewo zarejestrowanych jest 10 jednostek OSP. Zgodnie z przyjętym Programem Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Lisewo na lata 2015 -2022 jednostki te podzielono na 3 kategorie:

- jednostki w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym: OSP Lisewo i OSP Lipienek,
- jednostki wspomagające: OSP Bartlewo, OSP Pniewite, OSP Strucfoń,
- jednostki honorowe: OSP Drzonowo, OSP Krajęcín, OSP Linowiec, OSP Malankowo, OSP Mgoszcz.

Liczba wyjazdów poszczególnych jednostek OSP w latach 2018 – 2020

Lp.	Jednostka OSP	Wyjazdy			
		2018	2019	2020	2021
1.	Lisewo	121	81	72	108
2.	Lipienek	42	27	32	72
3.	Pniewite	10	6	11	14
4.	Strucfoń	10	4	6	2
5.	Bartlewo	7	12	4	22
Razem		190	130	125	218

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Państwowej Straży Pożarnej w Chełmnie.

W związku z różnorodnym zakresem działania ochotnicy są wzywani do niezwykle zróżnicowanych zdarzeń. Co ważne, większość interwencji strażacy przeprowadzają samodzielnie tzn. bez konieczności dysponowania na teren naszej gminy funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej w Chełmnie. W 2021 roku odbyło się 14 wyjazdów do zdarzeń poza teren gminy.

W 2021 r. druhowie z Gminy Lisewo przechodzili szkolenia podstawowe, szkolenie dowódców, KPP i BHP. Łączne wydatki poniesione w 2021 roku z budżetu gminy na utrzymanie straży wyniosły 267 258, 26 zł. Z tego 27.000 zł to środki w ramach Funduszu Sołectkiego (zrealizowano różne zadania od zakupu materiałów do remontu w siedzibach OSP Lisewo, OSP Krajęcín i OSP Malankowo po zakup wyposażenia oraz ekwipunku strażackiego dla pozostałych jednostek) jak i również z własnych środków.

Pozyskano także 10.000 zł z Funduszu Sprawiedliwości, za które zakupiono kominiarki strażackie i węże W-53 i W-75. Jednostki OSP Lisewo oraz OSP Lipienek przystąpiły do Ogólnopolskiej Akcji #Szczepimy się z OSP, gdzie za pomoc w zorganizowaniu tymczasowych punktów szczepiennych oraz opiekę nad zaszczepionymi uzyskali pieniądze na zakup wyposażenia dla jednostki. Wszystkie jednostki pozyskały również po 5.000 zł na umundurowanie z programu COVID-19.

Źródło: fot. OSP Lisewo

Źródło: fot. Facebook OSP Bartlewo

Źródło: fot. OSP Lisewo

Źródło: fot OSP Lipienek

Źródło: fot. Katarzyna Bukowska

Źródło: fot. OSP Lisewo

Strażacy wkładają dużo pracy w aktywizację środowisk wiejskich we wszystkich sołectwach, włączają się w działania edukacyjne i prozdrowotne. W 2021 r. z powodu epidemii i zmniejszonej liczby imprez sportowych oraz sołeckich zadania te organizowano w ograniczonym zakresie.

VII.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Gmina Lisewo aktywizuje, zachęca do współpracy i wspomaga lokalne organizacje pozarządowe. Zasady, cele oraz formy współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2021 r. określał Program współpracy z organizacjami przyjęty Uchwałą Nr XXVI/165/2020 Rady Gminy Lisewo z dnia 9 grudnia 2020 roku. W całej gminie funkcjonuje 20 stowarzyszeń (zwykłych i rejestrowych, w tym 4 Koła Gospodyń Wiejskich), które prowadzą działalność w różnych obszarach.

W 2021 roku organizacje pozarządowe otrzymały od Gminy Lisewo wsparcie w różnorodnym zakresie, m.in. użyczenie sal i pomieszczeń oraz wyposażenia należącego do gminy, czy wsparcie finansowe. Co ważne współpraca międzysektorowa nie zawsze wymaga dużych nakładów, ale konsekwencji w działaniu.

WSPÓLPRACA ZE STOWARZYSZENIAMI – PRZYKŁADY

5 Wielopoziomowa Drużyna Harcerska z Lisewa

☆ Betlejemskie światło Pokoju

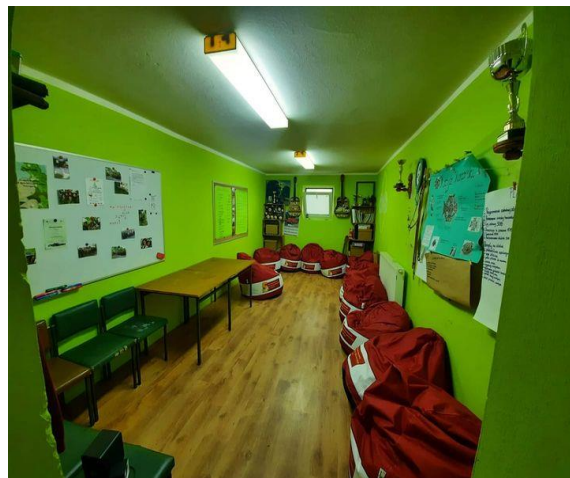
Po raz kolejny Betlejemskie światło Pokoju trafiło do Urzędu Gminy w Lisewie za sprawą Harcerzy z 5 Wielopoziomowej Drużyny Harcerskiej z Lisewa im. Franciszka Bielińskiego. Betlejemskie Światło Pokoju od ponad 30 lat zapalane jest co roku przez skautów od ognia palącego się wiecznie w Grocie Narodzenia Pańskiego w Betlejem. Następnie płomień niesiony jest w wielkiej sztafecie przez kraje na wszystkich kontynentach.

Źródło: fot. własne.

W 2021 r. Gminy Lisewo współpracowała z lisewską Drużyną ZHP np. przy organizacji Jarmarku Świątecznego dla Sary. Drużyna przygotowała wspaniałe produkty na stoisko - dochód z nich znacznie zasilił zbiórkę. Harcerze włączali się także w obchody świąt państwowych uświetniając je swoją obecnością oraz aktywnie uczestniczyli w kwietniowej

Akcji Sprzątania Lisewa. Poza tym Sołectwo Lisewo dofinansowało ze środków funduszu sołectkiego wyjazd harcerzy do Czernicy oraz zakup niezbędnego wyposażenia i sprzętu.

Źródło: obie fot. profil 5 WDH im. F. Bielińskiego w Lisewie na Facebooku.

Stowarzyszenie Kuźnia Inicjatyw Lokalnych w Lisewie

Stowarzyszenie udzielało dotacji w ramach programu Działaj Lokalnie. Na terenie Gminy Lisewo środki w łącznej wysokości 12 150,00 zł trafiły do 2 inicjatyw lokalnych.

Źródło: obydwie fot. profil KIL Lisewo na Facebooku.

Prócz tego Stowarzyszenie zorganizowało szereg działań własnych we współpracy z Gminą Lisewo, np. Orkiestrowe Bieganie z KIL, Śniadania Społeczników, ale także włączało się w liczne inicjatywy realizowane przez samorząd – jak np. Dzień Dziecka w Lisewie, czy Otwarcie Ogródka Jordanowskiego. Co bardzo ważne, KIL był też współorganizatorem zbiórek charytatywnych jak Przedszkolaki dla Kamila, czy Jarmark Świąteczny dla Sary (tutaj wolontariusze KIL wykonali także ogromną część prac przygotowawczych).

W 2021 roku Gmina Lisewo ogłosiła otwarte konkursy ofert, obejmujące zadania w następujących zakresach:

1. Upowszechniania kultury fizycznej i sportu w dyscyplinie piłki nożnej – przyznano dotację na realizację zadania publicznego w wysokości 33 000,00 zł dla Ludowego Klubu Sportowego Victoria Lisewo.

2. Wyboru operatora konkursu na mikrodotacje w ramach regrantingu na realizację zadania publicznego z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej Gminy Lisewo w 2021 roku – operatorem wybrano Stowarzyszenie Kuźnia Inicjatyw Lokalnych w Lisewie, kwota przyznanego wsparcia to 9000 zł.

VII.4. Sport

Gmina Lisewo co roku wspiera aktywność fizyczną mieszkańców. Organizuje wydarzenia sportowe o różnorodnym charakterze zarówno we własnym zakresie, jak i we współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami i grupami nieformalnymi (np. Aktywne Lisewo, Lisewskie Morsy). Wiele inicjatyw jest także realizowanych przez sołectwa w ramach środków z funduszu sołectw i dofinansowań pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

Ludowy Klub Sportowy Victoria Lisewo

9 lutego 2021 r. Wójt Gminy Lisewo ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację na terenie Gminy zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu w dyscyplinie piłki nożnej w 2021 r. Ofertę w konkursie złożył Ludowy Klub Sportowy Victoria Lisewo. Został on realizatorem zadania publicznego (dane finansowe poniżej).

Klub prowadzi drużynę seniorów (18 osób), drużynę młodzików (18 osób) i grupę żaków (14 osób).

Źródło: profil LKS Victorii Lisewo na Facebooku.

Rok 2021 władze Klubu oceniają bardzo dobrze. Wiosną seniorska drużyna grająca w Klasie A, grupa toruńska zajęła pierwsze miejsce, tym samym wywalczyła awans do wyższej klasy rozgrywek.

Zespół cheerleaderek

W 2021 r. w Lisewie przy Gminnej Bibliotece Publicznej działała zespół cheerleaderek, w którego skład wchodziło około 12 dziewczynek z Gminy Lisewo. Treningi odbywały się na sali gimnastycznej oraz w plenerze. Swoje umiejętności grupa prezentuje przy okazji wydarzeń i imprez gminnych.

Źródło: fot. własna

Turniej Piłkarski JS CUP

Na stadionie sportowym w Lisewie odbył się turniej piłki nożnej. W zawodach uczestniczyło osiem drużyn. Zespoły w drodze losowania zostały podzielone na dwie grupy, z których awansowały po dwie najlepsze drużyny.

Następnie odbyły się mecze półfinałowe, mecze o trzecie miejsce oraz finał. Zwycięzcą turnieju została drużyna RKS HUWDU, która w całym turnieju nie straciła punktu, a w finale pokonała Młodą Victorię 2:0. Trzecie miejsce zajęła drużyna Drink Team.

Źródło: profil Jakuba Smolnego na Facebooku.

IV Turniej Sołectw Plażowej Piłki Siatkowej

W Kornatowie na tzw. „barace” został rozegrany IV Turniej Sołectw Plażowej Piłki Siatkowej. Organizatorem turnieju było Sołectwo Kornatowo, Biblioteka-Pracownia Kultury w Lisewie oraz Gmina Lisewo. Do turnieju przystąpiły 4 drużyny: Kornatowo, Lisewo, Chrusty oraz Bartlewo. Drużyny rywalizowały systemem „każdy z każdym”. Po zaciętej walce zwyciężyli gospodarze turnieju. Klasyfikacja końcowa:

1. Kornatowo,
2. Lisewo,
3. Bartlewo,
4. Chrusty.

Źródło: fotografia własna

Uczestnicy turnieju, kibice oraz przybyli goście mogli częstować się pysznym ciastem, które przywozły ze sobą drużyny startujące w turnieju w ramach wpisowego. Rada Sołecka postarała się o ciepłą kawkę, herbatkę, napoje i kielbaski pieczone przy ognisku.

Rajdy rowerowe

W 2021 roku odbyły się również dwa rajdy rowerowe zorganizowane przez Bibliotekę i Pracownię Kultury w Lisewie. W każdym wzięło udział kilkanaście osób, które wspólnie pokonywały trasę na terenie Gminy Lisewo.

Turniej tenisa stołowego

W Strucfoniu odbył się turniej tenisa stołowego o Puchar Sołtysa. W rozgrywkach wzięło udział 6 osób, mecze były sędziowane przez Pana Bogdana Taczyńskiego. Ostatecznie po zaciętej rywalizacji zwycięzcą turnieju został Krzysztof Dąbrowski. Organizatorem wydarzenia było Sołectwo Strucfoń.

Źródło: profil sołectwa Strucfoń na Facebooku.

Klub Morsa

W Gminie Lisewo od wielu lat aktywnie działa Klub Morsa. Miłośnicy zimnych kąpieli regularnie spotykają się przy Jeziorze Bartlewskim. Klub uczestniczy również w finałach WOŚP organizowanych na terenie Gminy Lisewo.

Źródło: Profil Piotra Wojnowskiego na Facebooku.

Koło wędkarskie

Na terenie Gminy Lisewo funkcjonuje Koło wędkarskie PZW nr 66, które w 2021 r. zorganizowało zawody wędkarskie. Odbyły się między innymi: zawody o Mistrza Koła, zawody z okazji Dnia Dziecka, Zawody dzień/noc, Zawody o Puchar Wójta Gminy Lisewo, 2 tury Zawodów spinningowych o Puchar Koła.

Źródło: Profil Koło wędkarskie PZW nr 66 na Facebooku.

Inne działania

W 2021 roku można było wziąć udział w zajęciach jogi i aerobiku. Raz w tygodniu na sali sportowej w Lisewie kilkunastoosobowa grupa spotykała się aby razem poćwiczyć.

Niestety ze względu na epidemię koronawirusa nie odbyły się cykliczne imprezy sportowe takie, jak np. Turniej o Puchar Wójta Gminy i Prezesa LKS Victoria, Międzynarodowy Wyścig Juniorów o Puchar Prezydenta Grudziądz, Lisewski Bieg Jaszczurczy.

Mieszkańcy Gminy odnoszą również sukcesy sportowe. I tak w 2021 roku w Bielsku-Białej odbyły się 19. Mistrzostwa Polski w Biegu Górskim w stylu anglosaskim. Srebrny medal w kategorii juniorek zdobyła mieszkanka Gminy Lisewo Weronika Płatek

Źródło: https://e-chelmno.pl/pl/13_sport/64865_weronika-platek-wicemistrzynia-polski.html?fbclid=IwAR2xN2Tc9is6gDys8-PmY4W8Lg2g-1Y9syDSYkX9soCzicu94kvv1fdAefM

Gmina Lisewo posiada liczne obiekty sportowe, które udostępniane są mieszkańcom.

Do najważniejszych należą:

- 2 hale sportowe: w Lisewie i w Krusinie,
- sala gimnastyczna w Lisewie,
- stadion sportowy w Lisewie,
- boisko wielofunkcyjne w Lisewie,
- boiska do piłki siatkowej (w tym montowane w zależności od potrzeb) w: Bartlewie, Kornatowie, Krusinie, Lipienku, Lisewie, Mgoszczu, Piątkowie, Pniewitem, Strucfoniu, Tytlewie.
- Boiska trawiaste w: Bartlewie, Drzonowie, Kornatowie, Krusinie, Lipienku, Lisewie, Mgoszczu, Pniewitem,
- Siłownie zewnętrzne w: Bartlewie, Kornatowie, Krusinie, Lipienku i Lisewie oraz pojedyncze elementy w Chrustach, Drzonowie i Pniewitem.

Od wielu lat gmina dąży by dzieci z wszystkich miejscowości miały dostęp do bezpiecznych placów zabaw na otwartej przestrzeni. Aktualnie znajdują się on prawie we wszystkich sołectwach - budowa ostatniego w Kamlarkach planowana jest na 2022 r. Co ważne wiele z powyższych miejsc mieszkańcy sami zaprojektowali i teraz o nie dbają. Często miejsca te łączą przy wspólnej pracy całe pokolenia stając się inspiracją do kolejnych działań na rzecz lokalnej społeczności.

Zrealizowane wydatki na sport w gminie w 2021 r. ogółem wyniosły 83 828, 14 zł tj. 91,92% planu.

Kształtowały się one następująco:

- a) obiekty sportowe - plan 19 200,00 zł wykonanie 19 196,60 zł (wszystkie wydatki z funduszu sołectkiego tj. zakup wiaty stadionowej, bramki piłkarskiej, zestawu do siatkówki, roweru treningowego, wykonanie piłkochwytu dla dwóch sołectw),
- b) dotacje dla LKS Victoria Lisewo plan i wykonanie 38 000 zł,
- c) pozostała działalność – utrzymanie zaplecza sportowego na boisku w Lisewie - plan 34 000,00 zł wykonanie 26 631,54 zł (w tym zakupy materiałów i wyposażenia, koszty energii elektrycznej i wody, zakup usług pozostałych).

VII.5. Wydarzenia kulturalne i sportowe

☆ 29 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Lisewie

Gmina Lisewo podczas 29 finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy pomimo trwającej pandemii pokazała kolejny raz, że nie próżnuje, a pomaganie sprawia mieszkańcom wielką frajdę! Wielkie granie w naszej gminie rozpoczęliśmy już w sobotę 30 stycznia 2021 r. koncertem online zespołu *Banau* i *Z Ostatniej Chwili*. Zebrano 15 025, 63 zł. Podziękowania należą się wszystkim, którzy przyczynili się do tworzenia tego wspaniałego dnia, którzy byli z nami i okazali swoją hojność. Jak widzimy pomaganie jest dziecinne proste.

☆ Porozumienie w sprawie obwodnicy Lisewa

24 lutego 2021 r. a roboczą wizytą w Lisewie gościli Wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pan Zbigniew Sosnowski i Dyrektor Departamentu Infrastruktury Drogowej pan Mirosław Graczyk. Głównym tematem spotkania z Wójtem Gminy Lisewo była budowa obwodnicy Lisewa oraz remont drogi wojewódzkiej 548. Dzięki kilkuletniej pracy i staraniom, nasza obwodnica jest jedną z najbardziej zaawansowanych w województwie zarówno pod względem projektowym, jak i pod względem pozwoleń.

Lutowe spotkanie było niezwykle istotne i dało realną szansę by obwodnica Lisewa była jedną z pierwszych wybudowanych w nowej perspektywie Regionalnego Programu Operacyjnego. Efektem tej wizyty było podpisanie w listopadzie 2021 roku porozumienia o współpracy przy aktualizacji dokumentacji wraz z pozyskaniem Zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (tzw. ZRID), pomiędzy Marszałkiem Województwa, Starostą Chełmiński oraz Wójtem Gminy Lisewo. Na podstawie porozumienia Zarząd Dróg Wojewódzkich przejmuje rolę inwestora i odpowiadać będzie za cały proces inwestycji, natomiast sygnatariusze zobowiązali się do współfinansowania inwestycji.

☆ Spis powszechny

1 kwietnia 2021 r. rozpoczął się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Po raz pierwszy w historii polskiej statystyki publicznej główny narzędziem spisowym był samospis internetowy, który był obowiązkowy. Jeżeli ktoś (np. ze względu na zaawansowany wiek, stan zdrowia czy niepełnosprawność) nie był w stanie dokonać samospisu, to wówczas pomógł mu w tym rachmistrz osobiście bądź telefonicznie. Bardzo ważne jest to, że w Gminie Lisewo spisało się 100% mieszkańców.

☆ Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie

W dniach od 4 do 12 maja 2021 r. Wójt Gminy Lisewo Jakub Kochowicz wręczył parom małżeńskim przyznane przez Prezydenta RP specjalne odznaczenia – „Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”. W 2021 roku forma uroczystości była nieco inna niż w poprzednich latach, ponieważ Wójt wraz z Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego odwiedzali Jubilatów w ich domach.

Pół wieku temu ślubowały sobie miłość i wierność następujące pary:

1. Teresa i Franciszek Bąk – zam. Bartlewo,
2. Halina i Kazimierz Darniccy – zam. Pniewite,
3. Jadwiga i Marian Dąbrowscy – zam. Krusin,
4. Seweryna i Józef Hańczyk – zam. Lisewo,
5. Zofia i Alfred Kochowicz – zam. Lisewo,
6. Krystyna i Wiesław Kóleczo – zam. Piątkowo,
7. Alina i Witold Nadolni – zam. Lisewo,
8. Antoni i Władysława Wnęk – zam. Linowiec.

Źródło: fot. własne.

☆ **Nowa sołtyska w Strucfoniu**

4 czerwca 2021 roku w sołectwie Strucfoń odbyło się uzupełniające Zebranie Wiejskie Wyborcze. Następczynią Pana Mariusza Foty została Pani Justyna Szeliga, która była jedyną kandydatką w wyborach. Mieszkańcy udzielili nowej Sołtysce silnego poparcia – otrzymała aż 19 głosów na „tak” (1 głos był nieważny).

Źródło: fot. własna.

☆ **Podpisanie umów z uczestnikami i uruchomienie 5-ciu Klubów Seniora**

Od 4 maja 2021 r. w Gminie Lisewo funkcjonuje 5 Klubów Seniora w następujących miejscowościach: Błachta – w poniedziałek, Lipienek – we wtorek, Lisewo – w środę, Pniewite – w czwartek i Tytlewo – w piątek. Zajęcia odbywają w świetlicach wiejskich od godziny 8:00 do 14:00. W ramach projektu zaplanowane są spotkania przy kawie i ciastku, animacje i zajęcia warsztatowe, wykłady, ćwiczenia, integracja uczestników oraz pomoc specjalistów: fizjoterapeuty, psychologa i pedagoga, porady lekarzy, warsztaty kulinarne, zabiegi relaksacyjno-fizjoterapeutyczne, wyjazdy do teatru, opery, kina, na basen, do planetarium oraz do wioski tematycznej. Uczestnicy projektu skorzystają również z porad fryzjerskich i usług fotograficznych.

W dniach 19 i 27 maja 2021 r. oficjalnie podpisano pierwsze umowy z uczestnikami projektu w Klubie Seniora w Lisewie oraz w Klubie Seniora w Pniewitem.

Źródło: fot. własna.

☆ **Awans Victorii Lisewo do V ligi**

W czerwcu 2021 r. drużyna seniorów Victorii Lisewo, pokonując Pogrom Zbójno 4:0 wywalczyła awans do V Ligi. Jest to duży sukces zespołu, który prawie w całości składa się z wychowanków Klubu, zawodników zarówno doświadczonych jak i młodzieży - mieszanki rutyny i świeżości.

Źródło: fot. własna.

☆ **Projekt „Stworzenie mieszkańcom możliwości poznania nowych miejsc, ciekawych ludzi i innych kultur”**

Celem projektu był wzrost aktywności społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z obszaru wdrażania LSR – Lokalnej Strategii Rozwoju Kierowanego przez Społeczność (LSR) na lata 2016-2023 dla obszaru Lokalnej Grupy Działania „Vistula-Terra Culmensis-Rozwój przez Tradycję”. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego, a jego wykonawcą była Gminna Biblioteka Publiczna w Lisewie.

Źródło: Biblioteka Pracownia Kultury w Lisewie.

☆ **Gminny Dzień Seniora**

W środę 14 lipca 2021 r. odbył się Gminny Dzień Seniora w Bartlewie. Impreza była długo wyczekiwana, ponieważ w 2020 r. ze względu na epidemię została odwołana. Zorganizowano ją w ramach projektu dofinansowanego z Lokalnej Grupy Działania Vistula-Terra Culmensis pn. „Wzrost aktywności społecznej i odkrycie wśród mieszkańców nowych liderów – edycja I”. W przygotowania włączyli się seniorzy, a prowadzone przez nich animacje cieszyły się sporym zainteresowaniem. Frekwencja mimo upału, była niesamowita. Uczestnicy mieli zapewnione wyżywienie i napoje, liczne atrakcje, animacje oraz zabawę taneczną pod przewodnictwem DJ Wodzireja Dawida Brzozowskiego. Podczas imprezy rozstrzygnięto konkurs cukierniczy na babkę pn. „Fajna Babka”.

Źródło: fot. własne.

☆ IV Turniej Sołectw Piłki Siatkowej

Dnia 3 lipca 2021 r. w Kornatowie na tzw. „Barace” został rozegrany IV Turniej Sołectw Plażowej Piłki Siatkowej. Organizatorem zawodów było Sołectwo Kornatowo, Biblioteka Pracownia Kultury w Lisewie oraz Gmina Lisewo. Do rozgrywek przystąpiły 4 drużyny: Kornatowo, Lisewo, Chrusty oraz Bartlewo. Drużyny rywalizowały systemem „każdy z każdym”. Po zaciętej walce zwyciężyli gospodarze.

Źródło: fot. własna.

☆ Otwarcie Ogródka Jordanowskiego w Lisewie

4 lipca 2021 r. odbyło się długo wyczekiwane wydarzenie – Otwarcie Ogródka Jordanowskiego po kompleksowej przebudowie. Rewitalizacji doczekała się także zatoka autobusowa z przystankiem oraz teren targowiska.

Prace nad projektem trwały ok. 5 lat. Najpierw, z inicjatywy ówczesnej Młodzieżowej Rady Gminy Lisewo, rozpoczęły się spotkania konsultacyjne z mieszkańcami.

Następnie przygotowano szereg dokumentów niezbędnych do realizacji zadania zaczynając od Lokalnego Programu Rewitalizacji, przez projekt budowlany, aż po ujęcie inwestycji w budżecie i wieloletniej prognozie finansowej. Ostatnim etapem było pozyskanie środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięcia, ogłoszenie i rozstrzygnięcie przetargu oraz odbiór robót. Wniosek o dofinansowanie zadania złożyliśmy we wrześniu 2020 r.,

a procedura przetargowa prowadzona była w październiku 2020 r. i wyłoniła wykonawcę: firmę Konar A. B. Ciemniccy ze Świecia. Przekazanie terenu budowy nastąpiło w marcu 2021 r., a prace zakończyły się już w maju. Po drobnych poprawkach teren został udostępniony mieszkańcom 22 czerwca 2021 r.

Źródło: fot. własna.

☆ XII ZJAZD Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Lisewie

Dnia 10 lipca 2021 r. o godz. 11.00 w remizie OSP Lisewo rozpoczął się XII Zjazd Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Lisewie. Uczestniczyli w nim z głosem decydującym Delegaci oraz z głosem doradczym Przedstawiciele do nowego Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP, członkowie ustępującego Zarządu i zaproszeni goście: Wójt Gminy Jakub Kochowicz, Przewodniczący Rady Gminy Piotr Goliński, Katarzyna Czerwińska oraz przedstawiciele KP PSP w Chełmnie st. bryg. Janusz Pietrak i mł. kpt. Kasper Korczak.

W czasie obrad złożono sprawozdanie z działalności ustępującego Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. Podjęto uchwały o udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi, zatwierdzeniu składu nowego Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP, składu Komisji Rewizyjnej Oddziału, wybraniu Delegatów na Zjazd Oddziału Powiatowego ZOSP RP oraz zadaniach na najbliższą kadencję. Poza tym uchwalono Program działania Oddziału Gminnego na lata 2021-2026.

Źródło: fot. własna.

☆ **Wzrost aktywności seniorów**

We wtorek 27 lipca 2021 r. w Gospodarstwie Agroturystycznym Arkadia w Linowcu miało miejsce Zakończenie projektu pn. „Wzrost aktywności społecznej i odkrycie wśród mieszkańców nowych liderów – edycja I”. Wzięły w nim udział Uczestniczki projektu (seniorki), Wójt Jakub Kochowicz oraz personel projektu. Zorganizowano także debatę „Senior XXI w.”, podczas której każda z nich mówiła, jak widzi rolę osób starszych w społeczeństwie w dzisiejszych czasach. Seniorki wskazywały, co dały im zajęcia, czego się nauczyły, jakie zadania przypadły im do gustu najbardziej, a jakie mniej. Wiele czasu poświęcono dalszym planom grupy i zamierzeniom w zakresie integracji ze społecznością lokalną. Następnie miało miejsce wręczenie pamiątkowych statuetek, albumów ze zdjęciami i gadżetów promocyjnych. Seniorki nie kryły radości z udziału w Projekcie.

Źródło: fotografia własna.

☆ **Piątkowy zawrót głowy oraz #SzczepimySięOSP**

W piątek 30 lipca 2021 r. przy boisku sportowym w Lisewie odbyła się impreza pod nazwą „Piątkowy zawrót głowy”. Podczas spotkania zapewniono szereg atrakcji dla mieszkańców Gminy. Na najmłodszych czekało m.in. malowanie twarzy, modelowanie balonów, trening piłkarski z zawodnikami Victorii Lisewo, strefa Pit Bike, różnego rodzaju animacje oraz darmowe słodkości.

Tego dnia mieszkańcy mogli odwiedzić tymczasowy punkt szczepień i zaszczepić się jednodawkową szczepionką Johnson & Johnson przeciw COVID-19. Zainteresowanie było duże - czego skutkiem było zaszczepienie aż 132 osób!

Poza zabawą można było skorzystać z dwóch Punktów Spisowych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i wypełnić przy pomocy rachmistrza oraz pracowników Gminnego Biura Spisowego obowiązkowy formularz spisowy.

Źródło: fot. własna.

☆ Dożynki Gminne

W sobotę, 11 września 2021 r. w Lisewie odbyły się Dożynki Gminno-Parafialne. Święto Plonów rozpoczęło się Mszą Świętą w Kościele parafialnym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Lisewie, podczas której zgodnie z tradycją zostały poświęcone wieńce dożynkowe, chleby oraz owoce pracy pszczelarzy.

Źródło: fotografie własne.

Starostami tegorocznych dożynek byli Państwo Karolina i Mariusz Pilarscy z Pniewitego. Po Mszy Św. uczestnicy dożynek, poczty sztandarowe oraz Zespół Pieśni i Tańca Pomorze przemaszerowali na stadion sportowy, na którym odbyła się część konkursowo-rozrywkowa. Oficjalne otwarcie Święta Plonów rozpoczęto odśpiewaniem hymnu państwowego oraz wystąpieniem gospodarza gminy wójta Jakuba Kochowicza, który przywitał wszystkich przybyłych oraz podziękował rolnikom za trud jaki wkładają w swoją pracę. Tegoroczne dożynki zaszczycili również przedstawiciele Parlamentu, sejmiku województwa oraz powiatu.

☆ Kolejna kadencja Pani Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krusinie

Przez kolejne 5 lat funkcję Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krusinie pełnić będzie Pani Wiesława Chojnicka. Pod koniec sierpnia 2021 r. pani Chojnicka otrzymała Akt powierzenia stanowiska Dyrektora.

Źródło: fot. własna.

☆ Rocznica wybuchu II Wojny Światowej

W środowy poranek, 1 września 2021 r. odbyło się symboliczne złożenie kwiatów na grobach mieszkańców pomordowanych przez reżim hitlerowski i NKWD.

W uroczystościach brały udział poczty sztandarowe i delegacje: władz Gminy Lisewo, Ochotniczych Straży Pożarnych, Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Lisewie, Szkoły Podstawowej w Krusinie 5 Wielopoziomowej Drużyny Harcerskiej z Lisewa, Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Lisewie oraz Spółdzielni Mleczarskiej w Lisewie.

Źródło: fot. własna.

☆ Opaski życia

We wrześniu 2021 r. Wójt Gminy Lisewo Jakub Kochowicz wraz z Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lisewie Moniką Kowal przekazali „Bransoletki życia” mieszkańcom Gminy Lisewo, którzy zakwalifikowani zostali do projektu "Kujawsko-Pomorska Teleopieka" realizowanego przez Województwo Kujawsko-Pomorskie- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu oraz m.in. Gminę Lisewo.

Opaska jest urządzeniem alarmowo-monitorującym, które służy do wezwania pomocy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia- poprzez sygnał SOS senior łączy się z Telecentrum, w którym to ratownik medyczny może bezpośrednio udzielić pomocy seniorowi lub wezwać odpowiednie służby. Ponadto opaska zaopatrzona jest w czujnik upadku, który informuje o tej sytuacji Telecentrum.

Źródło: fot. własna.

☆ Młodzi liderzy

W sobotę 18 września 2021 r. w sali sesyjnej w Lisewie miało miejsce zakończenie projektu pn. „Wzrost aktywności społecznej i odkrycie wśród mieszkańców nowych liderów – edycja II”. Wzięli w nim udział Uczestnicy projektu, kadra, goście zaproszeni – Wójt Jakub Kochowicz, Sekretarz Katarzyna Gostkowska oraz osoby z otoczenia Uczestników projektu.

Cel projektu, jakim była aktywizacja i ponowne włączenie w życie społeczne został niewątpliwie osiągnięty. Poprzez zaplanowane działania mieszkańcy zdobyli motywację i nabrali chęci do dalszego działania. Co ważne, zawiązały się też nowe przyjaźnie.

Źródło: fot. własna.

☆ Stypendia dla najlepszych uczniów

W październiku 2021 r. 33 uczniów szkół ponadpodstawowych otrzymało stypendia za wysokie wyniki w nauce. Jedna z uczennic uzyskała również specjalne wyróżnienie za wyniki sportowe. 2021 rok, był wyjątkowy ponieważ aż 33 absolwentów uzyskało średnią ocen co najmniej 4,75. Stypendia przyznawane są od 2007 roku i jeszcze nigdy ta liczba nie była tak duża. Łącznie w tym okresie przyznano 159 stypendiów na kwotę 327.120,00 zł.

Źródło: fot. własna.

☆ Przedszkolaki dla Kamila

Głównym celem październikowego koncertu było zebranie środków finansowych na leczenie dla Kamila Budzyńskiego, mieszkańca Gminy Lisewo, który zмага się z ciężką chorobą. Przedszkolaki wspólnie ze swoimi wychowawczyniami, z wielkim zaangażowaniem podeszły do przygotowań do koncertu, aby finalnie zaprezentować swoje umiejętności na scenie, które podziwiali oklaskami przybyli goście. Występy te wywołały uśmiech na twarzach widzów, pokazały, że dzieci potrafią pomagać na swój szczerzy sposób, płynący prosto z ich małych serduszek. Z licytacji oraz sprzedaży ciast, kawy, herbaty, waty cukrowej i popcornu, a także zdjęć w foto – lustrze udało Nam się zbierać 10.363,42 zł.

Źródło: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lisewie.

☆ Firma Nitex sponsorem LKS Victoria Lisewo

Victoria od rundy wiosennej 2022 r. występować będzie z nowym tytułowym sponsorem, którym została firma Nitex z Płużnicy. Nastąpiło to na podstawie podpisanego porozumienia, a następnie umowy sponsorskiej pomiędzy zarządem Victorii, a panem Wojciechem Muchą. Od tego sezonu drużyna po kilku latach powróciła do V Ligi. Współpraca i pozyskanie strategicznego partnera pozwoli na ustabilizowanie finansów Klubu i grę o najwyższe cele. Wierzymy, że współpraca przyniesie wiele korzyści dla społeczności lokalnej zamieszkującej Gminę Lisewo i okolicę, w postaci stworzenia silnego klubu sportowego.

Źródło: fot. własna.

☆ Obchody Dnia Niepodległości

Dnia 11 listopada 2021 r. mieszkańcy Gminy Lisewo uczcili 103 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości. Tego dnia na skwerze rekreacyjnym przy ul. Hallera odbyło się posadzenie Dębu z okazji 100-lecia Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, a potem całości dopełniła uroczysta Msza Świąta w intencji Ojczyzny. We wspólnej modlitwie uczestniczyły poczty sztandarowe delegacji Ochotniczych Straży Pożarnych, przedstawiciele władz samorządowych, delegacje stowarzyszeń oraz mieszkańcy.

Źródło: fot. własne.

Po uroczystościach kościelnych wszyscy udali się korowodem prowadzonym przez druhów Ochotniczych Straży Pożarnych z Gminy Lisewo, poczty sztandarowe, a także z udziałem 5 Wielopoziomowej Drużyny Harcerskiej na plac targowy, gdzie zaplanowano dalsze uroczystości. Po wspólnym odśpiewaniu Hymnu Państwowego, złożeniu symbolicznej wiaźanki kwiatów oraz odpaleniu znicza rozpoczęto drugą część uroczystości.

☆ **Debata „Przywództwo w samorządzie”.**

16 listopada 2021 r. o godz. 16:00 w sali sesyjnej w Lisewie odbyła się Debata „Przywództwo w samorządzie”, której organizatorem była Gmina Lisewo wraz z Fundacją Wspomagania Wsi. Udział w niej wzięli: Wójt Gminy Cekcyn Jacek Brygman, Wójt Gminy Płużnica Marcin Skonieczka oraz Wójt Gminy Lisewo Jakub Kochowicz. Rozmowę prowadził Prezes FWW Piotr Szczepański.

Wydarzenie to zapoczątkowuje cykl debat samorządowych na tematy ważne dla obywateli. Konwersacji na sali przysłuchiwali się zaproszeni goście: radni, sołtysi oraz członkowie Młodzieżowej Rady Gminy Lisewo, a także kilkoro urzędników i przedsiębiorców. Tematem debaty było m. in. postrzeganie roli wójta w obecnym systemie samorządowym.

Źródło: fot. własna.

☆ **Jarmark dla Sary**

12 grudnia 2021 r. o godz. 15:00 z na terenie Ogródka Jordanowskiego odbył się Jarmark Świąteczny dla Sary. Wydarzenie zostało zainicjowane i zaplanowane podczas organizowanego przez Kuźnię Inicjatyw Lokalnych w Lisewie tzw. Śniadania Społeczników. Podczas wydarzenia zbieraliśmy pieniądze na leczenie mieszkanki naszej gminy – Sary Pyry. Po raz drugi musi zmierzyć się z nowotworem złośliwym. Tego niedzielnego popołudnia swoje ogromne serca pokazali wszyscy, którzy przyczynili się do organizacji tego wyjątkowego wydarzenia: począwszy od darczyńców i załóg poszczególnych stoisk, dalej przez animatorów, artystów i przedsiębiorców, kończąc na pracownikach urzędu i wolontariuszach. Czuliśmy jedność i wspólnotę. Ostatecznie udało się zebrać aż 19.500 zł!

Źródło: fot. własne.

☆ Sołeckie pogaduchy

Raz na kwartał odbywają się narady wójta gminy z sołtysami dotyczące wydatkowania funduszu sołeckiego oraz innych bieżących spraw. W grudniu 2021 r. po raz pierwszy na naradzie poza tradycyjną rozmową, wprowadziliśmy nowy element - debatę.

Źródło: fot. własna.

Pierwszym tematem "Sołeckich pogaduch" było "Wypalenie społeczników". Prelegentami na pierwszej debacie byli sołtysi: Linowca Justyna Śmigielska, Kornatowa Maria Adamczyk, Malankowa Iwona Tyburska oraz Lipienka Tomasz Chmarzyński. Debata przygotowała i poprowadziła Monika Maćkowska.

W trakcie debaty uczestnicy wymieniali się swoimi doświadczeniami w tym, czy dopadło ich kiedyś wypalenia, jakie są symptomy, jak radzić sobie, gdzie szukać pomocy? Pozostali uczestnicy mogli również wyrazić swoje zdanie i opinie, co też chętnie robili.

VII.6. Zmiany w Urzędzie Gminy w Lisewie

W 2021 roku, w ramach awansu wewnętrznego pani Natalia Szpręglewska dołączyła do Referatu Urzędu Stanu Cywilnego i pracuje na stanowisku ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych. Poprzedniczka, pani Paulina Grażka, w ramach konkursu została wyłoniona na stanowisko Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Natomiast do zespołu Referatu Gospodarki i Inwestycji dołączyła pani Emilia Piasecka, która wygrała konkurs na stanowisko ds. gospodarki odpadami.

W ubiegłym roku w budynku urzędu rozpoczęły się również ważne remonty. Pomieszczenia socjalne na parterze i piętrze zyskały nową szatę. Oprócz tego kompleksowo wyremontowano sanitariaty. Poza tym sala widowiskowa przy ul. Toruńskiej otrzymała nowy wystrój. Jasne ściany, granatowe tonacje na scenie, nowe efektowne kurtyny i lampy nadały jej charakteru.

Podsumowanie

Raport o stanie Gminy Lisewo za rok 2021 stanowi przekrojową prezentację najważniejszych zjawisk, działań oraz procesów w priorytetowych obszarach zadań własnych gminy. Chcę w tym miejscu dodatkowo zaakcentować główne z nich z mojego punktu widzenia.

W 2021 roku zrealizowaliśmy kilka priorytetowych inwestycji za rekordową kwotę ponad 9 milionów złotych. Zbudowaliśmy ponad 3 km nowych dróg gminnych, które są aktualnie świetną alternatywą dla remontowanej drogi wojewódzkiej. Rozpoczęliśmy, kluczową dla naszej wspólnoty, rozbudowę Gminnego Ośrodka Zdrowia w Lisewie. Obszar wokół obiektu również został odnowiony i uporządkowany.

Wspólnie z samorządami kilku miast i gmin powołaliśmy Spółkę Komunalną, dzięki której na terenie Gminy Lisewo powstanie kilkadziesiąt mieszkań. To, moim zdaniem, miły krok w naszym rozwoju oraz jedyny sposób na zatrzymanie niekorzystnego trendu wyludniania się gminy. Poza tym zbliżyliśmy się znacznie do budowy obwodnicy Lisewa oraz postawiliśmy kilkadziesiąt instalacji odnawialnych źródeł energii.

Zrewitalizowany został Ogródek Jordanowski w Lisewie, który mimo potencjału był bardzo zaniedbanym miejscem. Teraz odbywają się tam liczne wydarzenia kulturalne i rekreacyjne, w których uczestniczą mieszkańcy gminy i okolic. Teren ten cieszy się ogromną popularnością również wśród przebywających tu gości. Od momentu realizacji jest naszą nową wizytówką, z której jestem wyjątkowo dumny.

Niestety, nie ominęły nas różnego rodzaju problemy i trudności. Pandemia pogorszyła, i tak już niełatwą sytuację w ochronie zdrowia. Jej rozmaite skutki odczuliśmy z pewnością wszyscy. Okresy zamknięcia wpłynęły na lokalne społeczności, których integracja i aktywizacja przez obostrzenia zostały mocno zahamowane. Nadrobienie tych przeróżnych zaległości, choćby w samym obszarze edukacji, potrwa latami będąc wyzwaniem dla całego systemu oświaty.

Poważnym problemem był również wzrost cen towarów i usług, czyli rozpędzająca się inflacja. I choć narzekaliśmy na drożyznę, to teraz wielu z nas chętnie wróciłoby do cen niektórych produktów z ubiegłego roku. Zaobserwowaliśmy ponad to problemy w rozstrzyganiu przetargów oraz, nad czym ubolewam, musieliśmy wygospodarować dodatkowe (znaczące) środki na dofinansowanie pracy szkół. Zapewnienie funkcjonowania instytucji gminnych było dla mnie priorytetem stąd bez zakłóceń utrzymywaliśmy bieżącą działalność na zadowalającym poziomie.

W końcu ruszyła przebudowa strategicznej trasy na odcinku Stolno-Wąbrzeźno. Gmina Lisewo partycypowała tu w kosztach budowy ścieżki pieszo-rowerowej. Szanse, że inwestycja zostanie wreszcie zrealizowana są bardzo duże, choćby ze względu na fakt, że prace prowadzono bez większych przerw (również w okresie zimowym). Przez roboty drogowe w ubiegłym roku borykaliśmy się z licznymi utrudnieniami i trzeba sobie uczciwie powiedzieć, że jeszcze przez jakiś czas ruch wahadłowy będzie naszą codziennością.

Jak Państwo widziecie działaliśmy w sposób przemyślany i strategiczny. W tak trudnych warunkach wydatkowaliśmy na inwestycje rekordową kwotę. Naszym celem było maksymalne wykorzystanie lokalnego potencjału i czerpanie środków ze źródeł

zewnątrznych. I wspinał się to udało, gdyż wszystkie najważniejsze inwestycje zostały zrealizowane właśnie przy udziale funduszy europejskich oraz programów krajowych.

Rok 2021 uważam za udany. Sytuacja budżetowa jest stabilna i stanowi bardzo dobrą podstawę do intensywnego postępu w kolejnych latach. Zamierzam dalej z największym zaangażowaniem wykonywać swoją pracę mając na celu, niezmiennie, zrównoważony rozwój gminy i budowanie wspólnoty samorządowej. Wiem też, że obrany przeze mnie kierunek jest aprobowany przez większość z Państwa.

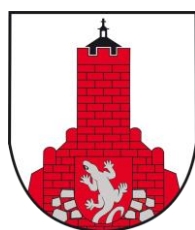
Pragnę zaakcentować, iż *Raport o stanie Gminy Lisewo za rok 2021* to przedstawienie wysiłków wszystkich osób zaangażowanych w lokalny samorząd. To efekt działalności ludzi, którzy pracując każdego dnia dla Państwa, budują naszą lokalną wspólnotę opartą o fundamentalne wartości. Samorząd to przecież praca zespołowa i wierzę, że najlepsze rezultaty można osiągnąć tylko poprzez współpracę i dialog.

Dziękuję więc wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób włączyli się w rozwój naszej małej ojczyzny. Jestem szczęśliwy mogąc razem z Państwem zmieniać to miejsce na jeszcze lepsze. Nawet jeśli po drodze trzeba podejmować trudne decyzje, rozwiązywać większe i mniejsze problemy, czy prowadzić niełatwe rozmowy.

Podobnie jak w ubiegłym roku - dziękuję całej kadrze Urzędu Gminy w Lisewie, jednostkom organizacyjnym – GOPS, GOZ, GUWK, GBP, ZAZ, a także społecznościom Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Lisewie i Szkoły Podstawowej w Krusinie. Dziękuję radnym Rady Gminy Lisewo, sołtysom i członkom rad sołeckich. Dziękuję prezesom i członkom organizacji pozarządowych, grup nieformalnych oraz rolnikom, strażakom, przedsiębiorcom i wszystkim mieszkańcom.

Zapraszam do wzięcia udziału w realizacji przyszłych zadań zwiększających lokalny potencjał. To nasza wspólna sprawa.

Wierzę, że debata nad przedłożonym *Raportem...* będzie konstruktywnym i merytorycznym podsumowaniem mojej działalności.

Z poważaniem,

Jakub Kochowicz
Wójt Gminy Lisewo

Opracowanie: Urząd Gminy w Lisewie
Nadzór merytoryczny: insp. Monika Maćkowska
Korekta: Ewa Maćkowska

Zdjęcia: archiwum własne Gminy Lisewo lub udostępnione za zgodą
(wówczas informacja każdorazowo pod zdjęciem).

Opracowano w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Gminy w Lisewie, gminnych jednostek organizacyjnych, GUS, portalu www.polskawliczbach.pl i innych instytucji oraz organizacji.

Raport o stanie Gminy Lisewo za rok 2021 zawiera dane według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

Przy publikacji danych z niniejszego opracowania prosimy o podanie źródła.

Elektroniczna wersja dokumentu znajduje się na stronach internetowych:

www.bip.lisewo.com oraz www.lisewo.com